

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA
KATEDRA GEOGRAFIE

Petr Novák

VYBRANÉ ALEJE ORP Přerov

Bakalářská práce

Vedoucí práce: RNDr. Aleš Létal

Olomouc 2011

Prohlašuji, že jsem zadanou bakalářskou práci vypracoval samostatně a uvedl veškerou použitou literaturu a jiné zdroje použité pro tvorbu práce

V Olomouci 4. května 2011

.....
podpis

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Přírodovědecká fakulta
Akademický rok : 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Petr Novák**
Osobní číslo: **R07080**
Studijní program: **B1301 Geografie**
Studijní obor: **Regionální geografie**
Název tématu: **Mapování alejí v ORP Přerov**
Zadávací katedra: **Katedra geografie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem práce je provést mapování vybraných stromořadí na Přerovsku podle existující metodiky. Při práci bude autor využívat GIS software ArcGis 9.3 a internetové mapové servery. Výstupem práce bude soubor informací a fotodokumentace o mapovaných stromořadích v papírové i elektronické podobě. Součástí mapování bude kontakt a sběr informací s orgány veřejné správy a ochrany přírody.

Rozsah grafických prací : **podle potřeb zadání**

Rozsah pracovní zprávy: **10 – 15 000 slov**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

**Buchalcevoá. A.: Metodiky vývoje a údržby informačních systémů.
Grada Publishing 2004**

Drápela, K.: Dendrometrie. MZLU 2000.

**Kolařík, J.: Péče o dřeviny rostoucí mimo le. Metodika Českého svazu ochránců
přírody 5,6 . ČSOP Vlašim. 2003-2005.**

Vedoucí bakalářské práce: **RNDR. Aleš Létal, Ph.D.**
Katedra Geografie

Datum zadání bakalářské práce: **26. října 2009**

Termín odevzdání bakalářské práce: **15. dubna 2010**

L.S.

Prof. RNDr. Juraj Ševčík, Ph.D.
děkan

Coc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 26. října 2009

Obsah

1. Úvod	6
2. Cíle práce	7
3. Metodika	8
3.1 Studium literárních a internetových pramenů, mapových podkladů.....	8
3.2 Metodika mapování alejí.....	8
4. Úvod do problematiky alejí	9
4.1 Historie alejí.....	9
4.2 Funkce alejí.....	10
4.3 Budoucnost alejí v ORP Přerov.....	12
5. Přehled alejí v ORP Přerov	14
5.1 Rybářská alej Přerov – Nábřeží Dr. E. Beneše.....	15
5.2 Rybářská alej Přerov – Nábřeží U Tenisu.....	17
5.3 Alej v ulici U Tenisu, Přerov.....	20
5.4 Alej na Třídě 17. listopadu, Přerov.....	23
5.5 Alej na ulici Bří. Hovůrkových, Přerov.....	25
5.6 Ovocná alej Kokory – Žeravice.....	27
5.7 Hrušňová alej Radslavice – Tučín.....	29
5.8 Alej Přestavlky – Dobřčice.....	31
5.9 Zámecká alej – Přestavlky.....	34
5.10 Alej u rybníka Kolečko, Tovačov.....	38
5.11 Dubová alej, Tovačov.....	42
5.12 Alej „Špalír“, Kojetín.....	46
5.13 Alej Dřevohostice – Radkovy.....	48
5.14 Alej Radkova Lhota – Lhotsko.....	51
5.15 Alej Žákovice – Horní Nětčice.....	53
5.16 Alej Citov – Věrovany.....	55
6. Zhodnocení mapovaných stromořadí a průběhu mapování	59
7. Summary	60
8. Přehled použité literatury	61

1 Úvod

Zadaná bakalářská práce mapuje a charakterizuje nejvýznamnější aleje na území ORP Přerov.

Mapované aleje a stromořadí jsem vybíral z hlediska mého trvalého bydliště. Převážná většina tohoto území je tvořena rovinami a mírně zvlněným terénem, čímž jsou předurčeny dobré podmínky pro tvorbu alejí.

Práce je rozdělena do 8 kapitol. První tři kapitoly jsou úvodní, obsahují odůvodnění výběru alejí a podrobný popis použité metodiky, která byla zapotřebí při výzkumu mapovaných stromořadí. Ve čtvrté kapitole je vymezena obecná problematika alejí. V této části najdeme informace o funkci alejí a jejich budoucnosti. Pátá kapitola seznamuje s výsledky terénního šetření a obsahuje podrobný popis a charakteristiku mapovaných alejí. Poslední tři kapitoly jsou kapitolami závěrečnými. Shrnují zjištěná fakta a jsou doplněna o seznam použité literatury.

2 CÍLE PRÁCE

Cílem bakalářské práce je vytvořit na základě terénního šetření a studia odborné literatury ucelenou databázi nejvýznamnějších zachovalých alejí na území ORP Přerov. Na tomto území se nachází celkem 14 takovýchto alejí, navíc jsou zde zahrnuty další dvě aleje, jejichž počátek je umístěn na hranicích ORP Přerov s ORP Lipník nad Bečvou a ORP Olomouc.

Vlastní text doplňuje řada upravených map a fotografie pro dokreslení představy o mapovaných a charakterizovaných alejích a stromořadích. Práce také obsahuje přílohy, ve kterých je obsažena metodika mapování alejí a v tabulkách jsou zde zaznamenány nejdůležitější parametry jednotlivých alejí. Dále je přiložena další fotodokumentace jednotlivých alejí.

3 METODIKA

3.1 Studium literárních a internetových pramenů, mapových podkladů

Při zpracování mé bakalářské práce jsem použil literaturu zabývající se problematikou alejí a stromořadí a také internetové a mapové zdroje. Základní literaturu pro tvorbu této práce představovali publikace Hodnocení a dokumentace alejí a stromořadí v krajině, metody a přístupy a sborník referátů Zachování alejí jako typického prvku české krajiny.

Mapový podklad tvořily mapy upravené v softwarovém programu ArcGis 9.3, který umožňuje přístup k mapovému serveru CENIA.

Část informací byla též získávána z internetových zdrojů. Nejčastěji bylo čerpáno z internetových stránek neziskových organizací Arnika a Nadace Partnerství. Dále též z internetových stránek obcí, v jejichž katastrálním území se mapované aleje nacházejí.

Text a zejména přílohy obsahují fotodokumentaci, která byla pořízena při vlastním terénním šetření na území ORP Přerov.

Nedílnou součástí této práce byly telefonické i osobní konzultace s příslušnými zástupci obecních a městských úřadů a také starousedlíky. Všechny použité zdroje byly řádně ocitovány a uvedeny v soupisu použitých zdrojů na konci práce.

3.2 Metodika mapování alejí

Mapování alejí vysazených na území ORP Přerov bylo provedeno ve spolupráci s oddělením fyzické geografie Univerzity Palackého v Olomouci (garant: RNDr. Aleš Létal, Ph.D). Metodická část byla převzata od VUKOZ (Dipl.arch. Jan Hendrych, RNDr. Aleš Létal, Ph.D). Během mapování byly zjišťovány obecné informace o konkrétním stromořadí.

U každé aleje či stromořadí byly dále zjišťovány podrobné informace a parametry např. kraj, ORP, katastrální území, vlastník parcely a parcelní číslo, typ komunikace, typ ochrany stromořadí, souřadnice, rok výsadby, převládající druhy dřevin, vzdálenost od krajnice, celkový zdravotní stav aleje a další. Více viz. Příloha č.1

4 ÚVOD DO PROBLEMATIKY ALEJÍ

4.1 Historie alejí

Alej pochází z francouzského slova „allée“, což znamená cesta nebo taky chůze, vycházka a někdy i chodba. Můžeme to tedy chápat také jako doprovod komunikace, cesty, pěšiny...

Mohlo by se zdát, že slovo stromořadí tvoří pouze český ekvivalent slova alej. Přesto jsou zde rozdíly. Stromořadí představuje řadu stromů, ale pouze jednu jednoduchou řadu. Naproti tomu je alej minimálně dvouřadý doprovod komunikace. Přestože jsou oba pojmy v běžné řeči někdy zaměňovány, na půdě úřední jsou chápány rozlišně už řadu let. Jednoznačnou odlišnost lze objevit již v zákonu o povinnosti výsadby stromů kolem silnic z roku 1884: „Podél veškerých silnic říšských, zemských, okresních a obecních musejí být aleje, anebo kde by nemohly býti, aspoň jednoduchá stromořadí...“¹

První náznaky alejí v českých zemích se spojují s postavou Karla IV., který u nás zavedl tzv. silné cesty o šířce až 5 metrů. Některé prameny uvádějí, že byla vegetace vysazována již kolem těchto komunikací. Mezi těmito alejemi a těmi současnými jsou však velké rozdíly.²

První zmínka o klasické aleji se datuje do 16. století, do doby renesance. Na příkaz císaře Rudolfa II. Byla tehdy cesta mezi Pražským hradem skrz dnešní ulici Pod Kaštany a Zámečkem ve Stromovce osazena alejí. Alej se však nedochovala, neboť byla francouzským vojskem v 18. stol. zničena.³

Největší oblibě se aleje těšily zřejmě v období Baroka. V této době aleje „pohledově uzavřely cesty před okolní krajinou, zviditelnily je na velikou vzdálenost, ale nebránily průhledům do krajiny. Na tyto šlechtické krajinářské aktivity navázala i církev při krajinářských kompozicích poutních míst“⁴

Symbolem barokních alejí se stala čtyřřadá lipová tzv. „Valdštejnova alej“, která byla podle legendy údajně založena na jediný výstřel z děla. Dále například Lednicko – Valtická alej, která byla původně vysázená ze smrků, později však kvůli neprospěšnosti smrků byla obnovena z listnatých stromů.⁵ Mezi méně známé a méně monumentální, o to více osobní patří čtyřřadá alej vedoucí ke kapli Nejsvětější trojice v Rosicích u Brna.. Tyto příklady

¹ Velička P., 2010

^{2,3,5} http://unesco-kromeriz.cz/sbornik_zahrady_2006/vyslouzil.html

⁴ Cílek Václav, *Budoucnost alejí. – Inspirace*, 2007

nejlépe prezentují dvě základní hybné síly, které v době barokní nejvíce ovlivňovaly tvorbu krajiny, tedy i alejí. Tedy šlechtu a s ní spojenou mocenskou estetiku a církev a s ní spojenou církevní estetiku. Na oficiální lidovou estetiku reagovalo tzv. lidové krajinářství. I lidé z venkova začali vysazovat aleje kolem cest vedoucích k mlýnům, kovárnám, bělidlům apod. Z velké části byly tyto aleje vysázeny z ovocných dřevin. Velikostí se nemohly rovnat těm panským, přinášely však svým majitelům hospodářský užitek z vypěstovaného ovoce. Zároveň měly příznivý vliv na orientaci v krajině a byly vítaným zdrojem stínu v letních parných dnech. Jednu z hlavních příčin tvorby můžeme vidět v touze panství nějakým logickým způsobem uspořádat.⁶

V osvícenství, v době reforem spojených především s Marií Terezií a Josefem II. Se aleje přestaly používat jako hlavní kompoziční prvek, ale začaly sloužit jako prvek tvaroslovný. Roku 1752 bylo uzákoněno vysazování alejí z důvodů hospodářských, estetických, orientačních a bezpečnostních. K těmto ryze praktickým důvodům přibýly i důvody strategické a vojenské.. Aleje sloužily převážně pro orientaci v krajině a při vojenském mapování.

V první polovině 20.stol. došlo k poměrně rozsáhlému vysazování alejí kolem silnic, tento rozmach však byl zastaven ve druhé polovině 20.stol. příchodem socialistického režimu. V rámci kolektivizace zemědělství byly rozorávány meze, remízky, polní cesty a aleje z důvodu vzniku obrovských monokulturních polí.⁷

Ve 21.století přichází na řadu otázka – k čemu jsou nám aleje dobré? Mají v naší nové době ještě své místo? Z hrází rybníků mizí, neboť se dostaly do konfliktu s vodním zákonem zakazujícím výsadbu vzrostlé zeleně na hrázích. Stromy údajně svými kořeny narušují pevnost hrází. Aleje kolem silnic byly též prohlášeny za nebezpečné pro řidiče a jako překážky silničního provozu by měly být vykáceny. Těmto snahám o likvidaci alejí příliš nepomáhá ani mnohdy extrémní snaha ochranářů o zachování starých alejí, jejichž stav je již havarijní.

4.2 Funkce alejí

Aleje představují z hlediska §12 zákona č.114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny znaky přírodní charakteristiky a zároveň znaky kulturní a historické charakteristiky. Významně se projevují ve vizuální charakteristice, spoluvytvářejí estetické hodnoty krajiny a

⁶ Sádlo J., Hájek P., *Česká barokní krajina: Co to vlastně je?*, 2004

⁷ Velička P., 2010

harmonické vztahy v krajině a prostorovým členěním krajiny napomáhají vzniku harmonického měřítka krajiny⁸.

Aleje a stromořadí však zastávají v krajině mnoho dalších užitečných funkcí. V letním období poskytují stromy rostoucí v aleji dostatek stínu v jejím interiéru a v alejích rostoucích kolem pěšin, chodníků a cyklostezek takto tvoří příjemné místo k odpočinku. Aleje kolem silnic mají velký vliv na prostředí silniční komunikace. Zlepšují mikroklimatické podmínky, tj. např. zvýšení vlhkosti vzduchu a jejich stín zabraňuje přehřívání vozovky.

Aleje zároveň příznivě regulují hygienické podmínky. Pomáhají zachycovat prašnost, hluk a zplodiny pocházející z motorových vozidel. V případě absence aleje by se tyto zplodiny ve výrazně větší míře šířily k obytným budovám. Účinek se ještě zvyšuje, pokud jsou mezi stromy v aleji zakomponovány drobnější keře. Zlepšují také celkový vzhled komunikace a jejích součástí, což má za následek zvýšení psychické pohody uživatelů komunikace.

Aleje mají též nezastupitelnou krajinotvornou funkci, kdy napomáhají začlenit vybudovanou komunikaci do krajiny. Zároveň spoluvytvářejí krajinný ráz dotčené části území a pomáhají orientaci v území. Aleje a stromořadí jsou po zničení někdejších remízů už posledním zbytkem přírody mezi chemicky ošetřovanými monokulturními poli a asfaltovou vozovkou.

U komunikací však aleje zastávají i velmi důležitou bezpečnostní funkci. Pocit zúženého prostoru podvědomě nutí řidiče snížit rychlost projíždějícího vozidla. Tento fakt byl potvrzen v německých studiích, které prokázaly zvýšenou pozornost a snížení rychlosti při průjezdu alejí. Za snížené viditelnosti stromy pomáhají řidičům v orientaci, tento účinek se navíc ještě mnohonásobí po přidání odrazky na jednotlivé kmeny. Vysazené aleje výrazně omezují vliv klimatických jevů. Slouží jako větrolamy, zmiňují nárazový a boční vítr a omezují víření prachu z polí. V zimním období je komunikace částečně chráněna před sněhem z okolních ploch a následnou tvorbou sněhových jazyků. Za slunných dní zastíňují vozovku a brání oslnění řidičů slunečními paprsky. Aleje též zamezují vzniku nežádoucích optických jevů způsobených sluncem nad přehřátou vozovkou. Stromy v alejích rovněž zpevňují krajnici a tím zabraňují její větrné a vodní erozi a následnému podemílání vozovky.

Neméně podstatná je i biologická a ekologická funkce alejí. Průměrný dospělý strom za život spotřebuje přibližně 24 milionů m³ oxidu uhličitého, který se řadí k tzv. skleníkovým plynům jejichž zvýšená produkce má v poslední době čím dál zásadnější vliv na negativní

⁸ Vorel I., *Aleje, krajinný ráz a prostorový řád krajiny*, 2010

změny klimatu. Každý vzrostlý strom je zároveň domovem desítek, možná dokonce i stovek nejrůznějších živočišných druhů. Nejčastěji se jedná o zástupce hmyzu, ptáků a drobných savců.

4.3 Budoucnost alejí v ORP Přerov

I přes veškeré překážky ve výsadbě alejí se daří na území ORP Přerov realizovat další aleje a stromořadí. Tyto mladé stromy se objevují převážně jako doprovod nově vzniklých cyklostezek, kolem polních cest a méně frekventovaných silnic sloužících zároveň jako cyklotrasy. Tato výsadba je však zpomalována problémy souvisejícími s nutností pozemkových úprav a nedostatkem financí.

V minulých letech byly takto například stezky napojující se na cyklostezku Přerov – Lipník nad Bečvou osazeny novými stromořadími. Tato stromořadí budou mít v budoucnu velký krajinnotvorný význam vzhledem k faktu, že jsou situovány v místech obklopených rozsáhlými zemědělsky využívanými plochami. I na katastrálním území města Přerova jsou snahy o zachování tohoto krajinného prvku. Kolem nově vybudované místní komunikace vedoucí z ulice Dvořákova u nemocnice k areálu firmy Gambro byla prozatím vysazena dvouřadá lipová alej. Do budoucna se však počítá s navazující výsadbou kolem polní cesty směrem k silnici č.150, kde naváže na v roce 2005 vysazenou alej složenou z buků a dubů, která obklopuje polní cestu ke Hvězdárně a dál do místní části Přerov – Újezdec.⁹ U Újezdce byla též založena lipová alej za hranicí obce v ulici Hlavní směrem k silnici I.třídy č.55 na ulici 9.Května. Tato alej čítá 75 nově vysazených lip a několik starších stromů, celková délka je 315 m. Stromořadí vedoucí podél silnice III.třídy č.43515 v úseku od okraje obce Radslavice po křižovatku se silnicí č.43413 u obce Grymov bylo v roce 2010 doplněno druhou řadou stromů na protější straně silnice, čímž se z něj stala alej.

Zajímavý způsob řešení výsadby alejí se podařilo zrealizovat v roce 2008 občanům obce Radkovy ve spolupráci s Nadací Partnerství v rámci jejího programu Strom Života.. Téměř polovina rodin z této obce si zakoupila za 300,- Kč ovocný strom (hrušně, jabloně, švestky a třešně), který pak měli možnost sami zasadit. Takto bylo vysazeno celkem 180 stromů, ze kterých budou mít v budoucnu jejich majitelé příležitost sklízet ovoce k různým formám zpracování. Nová alej přitom bude mít i funkci estetickou a krajinnou jelikož bylo pro výsadbu určeno místo, na kterém tyto mladé stromky nahradí torzo bývalé aleje. Touto

⁹ Dle informace RNDr. Tomáše Ehla, Odbor životního prostředí Magistrátu města Přerova

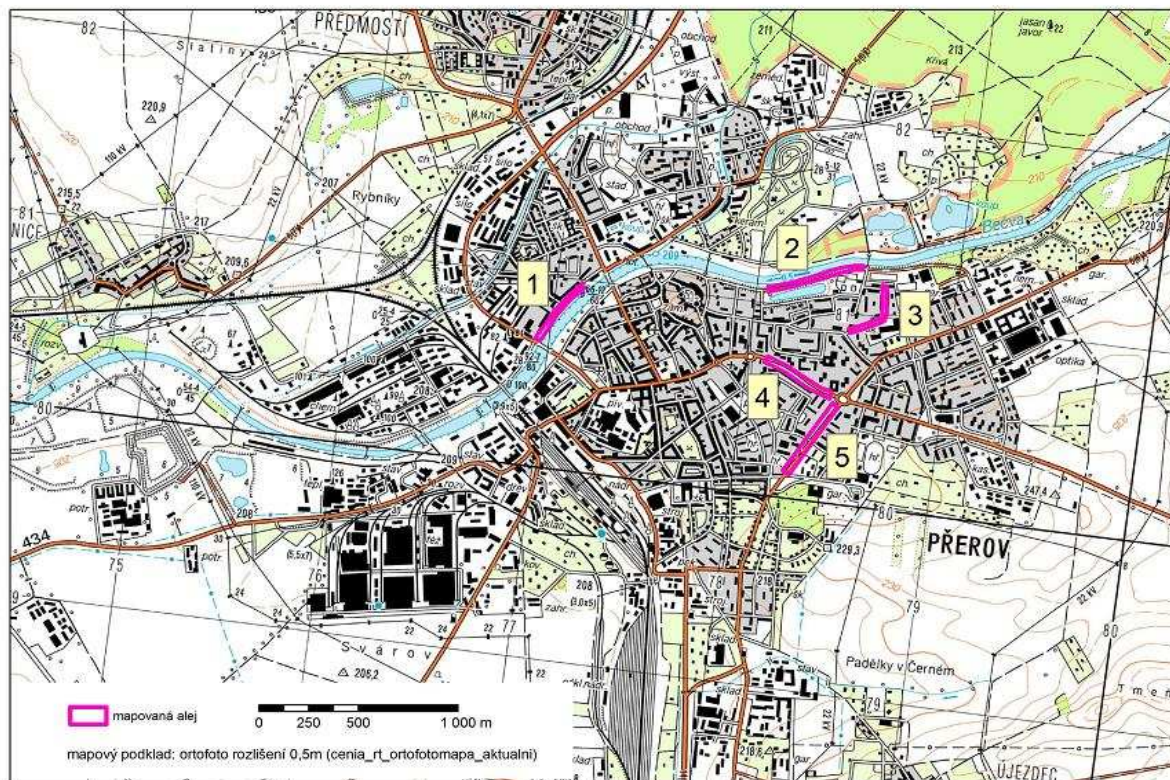
formou spolupráce se podařilo ušetřit finance z obecního rozpočtu a obyvatelé takto mají k alejí i hlubší vztah.

V delším časovém horizontu se počítá i s výsadbou aleje podél silnice III.třídy č.4347 v úseku od okraje obce Citov ke křižovatce se silnicí II.třídy č.434 u mostu přes řeku Bečvu v těsné blízkosti obce Troubky. Tato olej by měla být tvořena jabloněmi. K její realizaci je však nejprve zapotřebí dořešení majetkoprávních vztahů a nalezení dostatečných finančních prostředku¹⁰.

¹⁰ Dle informace RNDr. Tomáše Ehla, Odbor životního prostředí Magistrátu města Přerova

5 PŘEHLED ALEJÍ ORP PŘEROV

V rámci mapování alejí jsou v přehledu uvedeny nejvýznamnější a nejzachovalejší aleje nacházející se v ORP Přerov. Vzhledem k původnímu rozšíření alejí se jedná o fragmenty, které o to více zasluhují pozornost

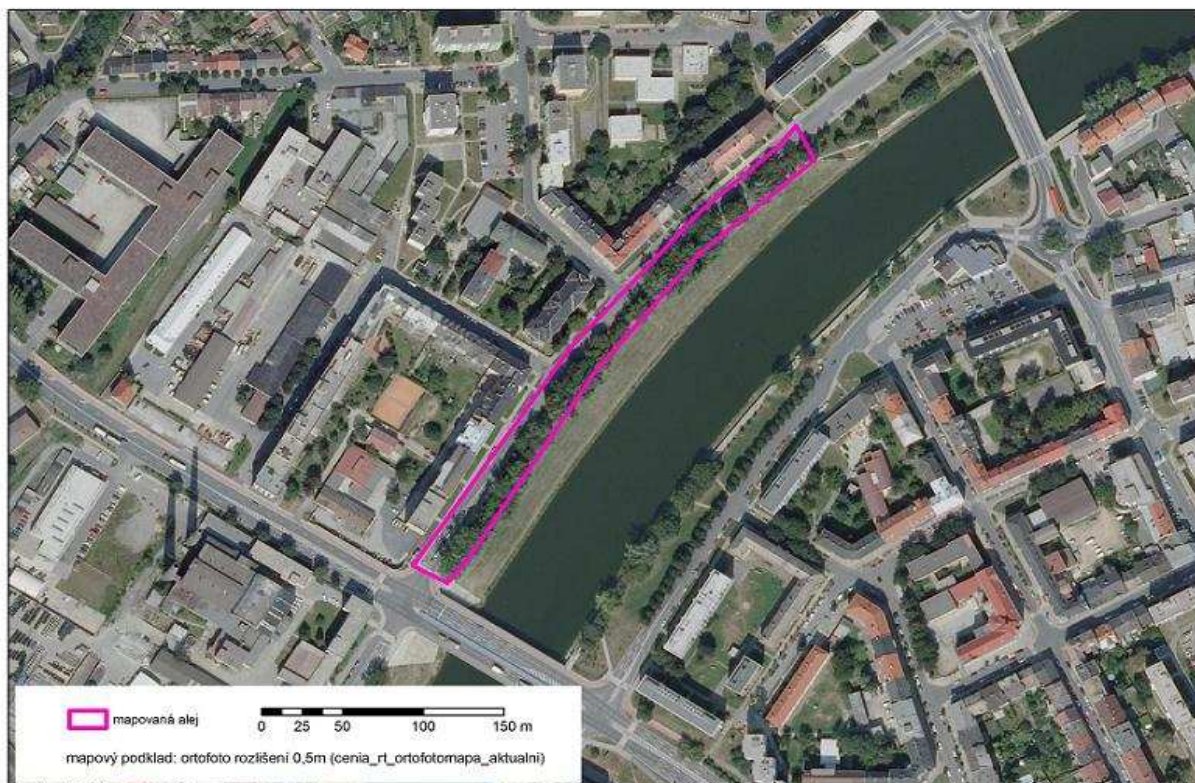
Obr.1. Topomapa alejí na katastrálním území města Přerov, 1: Rybářská alej - Nábřeží Dr. E. Beneše, 2: Rybářská alej - Nábřeží U Rybníka, 3: ulice U Tenisu, 4: Třída 17.listopadu, 5: Bří. Hovůrkových

5.1 Rybářská alej Přerov – Nábřeží Dr. E. Beneše

Alej lemuje chodník o délce 288 m po pravém břehu řeky Bečvy na ulici Nábřeží Dr.E. Beneše. Začíná ve vzdálenosti 110m od komunikace vedoucí po Mostě Míru a končí u Mostu Legií. Alej má dotvářející význam, je nasměrována ve směru JZ→SV, v rovině souběžně s korytem řeky Bečvy. Z původní aleje vysazené v letech 1912 - 1913¹¹ se zachovalo 38 stromů, dalších 47 stromů bylo dosazeno, velká většina z nich je tvořena javory. Řada stromů nacházející se blíže řece Bečvě se skládá převážně z původní výsadby, v protější řadě naopak převládá dosadba.

¹¹ Dle informace RNDr. Tomáše Ehla, Odbor životního prostředí Magistrátu města Přerova

Alej je bohužel ve špatném zdravotním stavu, stromy z původní výsadby potřebují nutně úpravu prořezáním a jsou ve velké míře napadeny jmelím.

Obr.2. Ortofoto Rybářské aleje - Nábřeží Dr. E. Beneše (ArcGis 9.3)

Obr.3. Rybářská alej – Nábřeží Dr. E. Beneše, boční pohled od Mostu Legií (foto Petr Novák 18.4.2011)

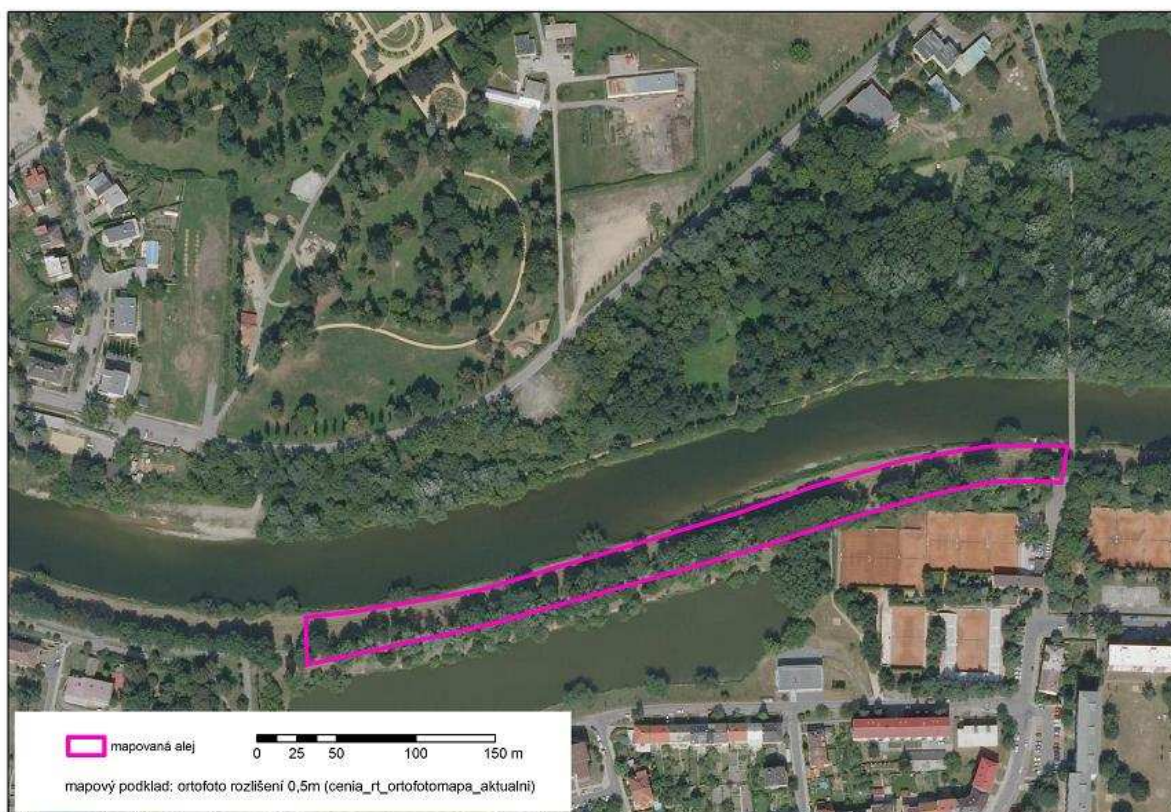
Obr.4. Interiér Rybářské aleje – Nábřeží Dr. E. Beneše (foto Petr Novák 18.4.2011)

5.2 Rybářská alej Přerov – nábřeží U Tenisu

Alej doprovází chodník a cyklostezku vybudovanou na levém břehu řeky Bečvy v délce 700m. Tento chodník vede z ulice Od Bečvy kolem Městského rybníka souběžně s korytem řeky Bečvy a končí na úrovni areálu tenisových hřišť. Alej má dotvářející význam a je orientována ve směru Z→V. Je tvořena převážně javory vysazenými v letech 1912 -

1913¹². Je oblíbenou a vysoce frekventovanou částí města, kam po celý den směřuje velké množství obyvatel ke svým procházkám.

V roce 2010 však došlo k pádu vzrostlého stromu v lokalitě U Tenisu, což bylo impulsem k vytvoření znaleckého posudku na zdravotní stav aleje. Z odborného posouzení vyplývá nutnost úplného odstranění celkem 20 ks dřevin a to ve dvou etapách naléhavosti. V první etapě se bude jednat o 9 nejvíce poškozených a vyhnílitých stromů, u kterých je nutný naléhavý zásah již v období zimy roku 2010/2011. Ve druhé etapě se bude jednat o 12 stromů, které budou odstraněny v následujícím zimním období roku 2011/2012. Současně bude započato i s přírodě blízkými ozdravnými zásahy do aleje, které budou spočívat v prořezávce zaklíněných korun stromů a odstranění suchých větví apod.¹³

Obr.5. Ortofoto Rybářské aleje – Nábřeží U Rybníka (ArcGis 9.3)

¹² Dle informace RNDr. Tomáše Ehla, Odbor životního prostředí Magistrátu města Přerova

¹³ Povodí Moravy s.p., *Informace o „Rybářské aleji“ v Přerově*, 2010/11/22

Obr.6. Rybářská alej Přerov – Nábřeží U Tenisu, pohled z protějšího břehu řeky Bečvy (foto Petr Novák 18.4.2011)

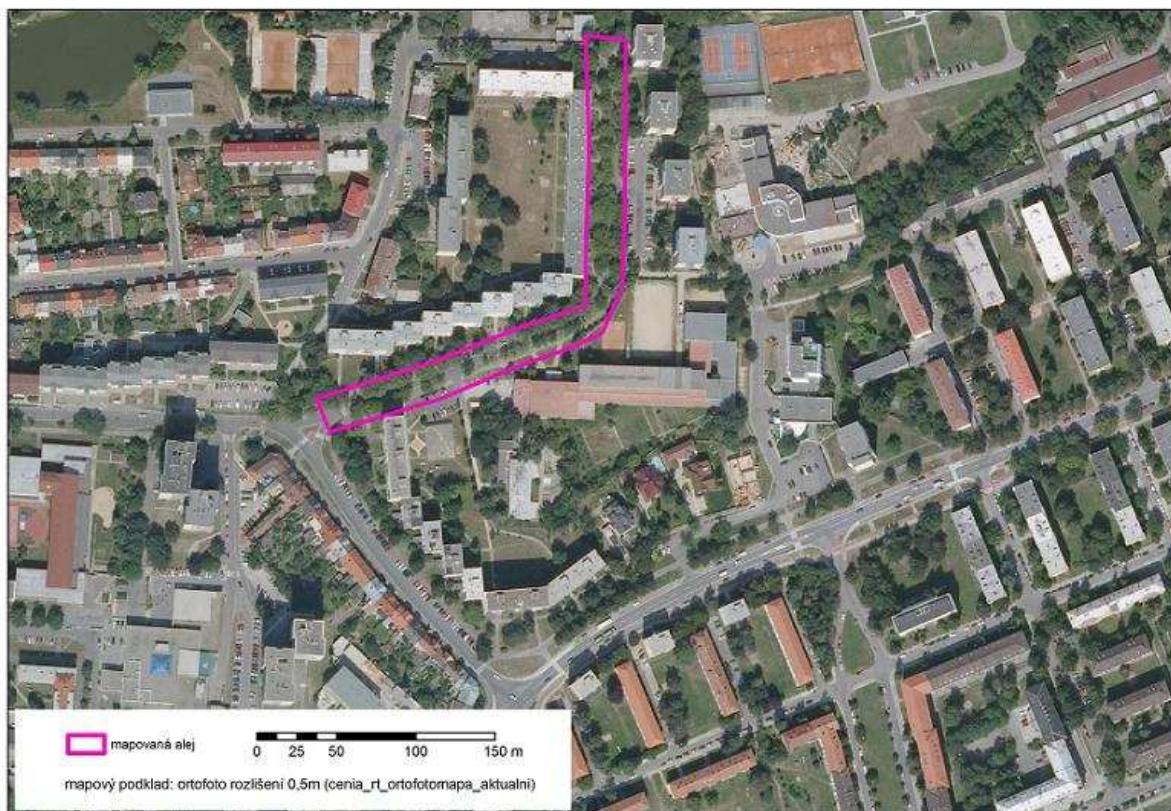

Obr.7. Interiér Rybářské aleje Přerov – Nábřeží U Tenisu (foto Petr Novák 18.4.2011)

5.3 Alej v ulici U Tenisu, Přerov

Alej prochází téměř celou ulicí U Tenisu v délce 320 m. Její počátek leží u křižovatky s ulicemi Vsadsko a Kozlovská, končí naopak u areálu tenisových kurtů. V rámci okolního prostoru má dotvářející význam, opticky odděluje Základní školu U Tenisu od okolní zástavby panelových domů. Polovina u základní školy je orientována ve směru JZ→SV, druhá polovina směrem k tenisovým kurtům je orientována ve směru J→S.

Byla vysazena na přelomu 70. a 80.let 20.stol. a většinu stromů tvoří javor jasanolistý. Jeho výsadba však nebyla vhodnou volbou, neboť se rozmnožuje padajícími nažkami a z tohoto důvodu se šíří i mimo plánovanou výsadbu.¹⁴

Obr.8. Ortofoto aleje v ulici U Tenisu (ArcGis 9.3)

¹⁴ Dle informace RNDr. Tomáše Ehla, Odbor životního prostředí Magistrátu města Přerova

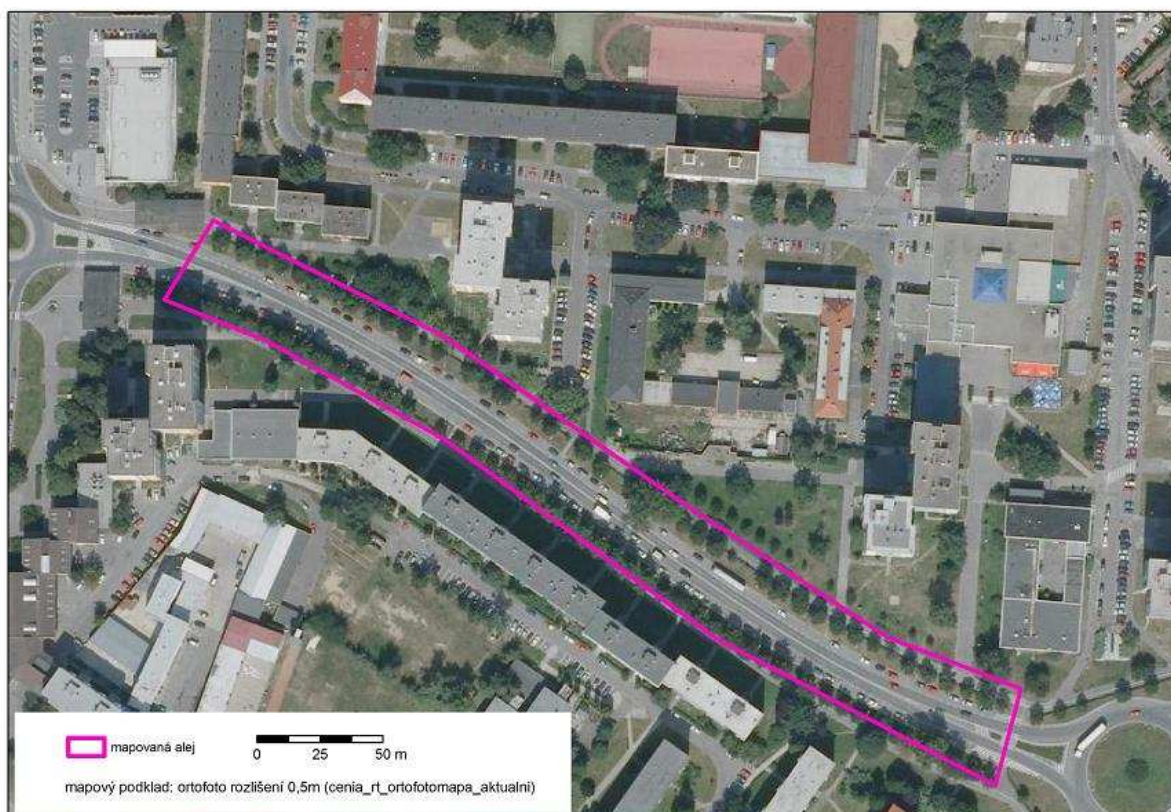
Obr.9. Alej v ulici U Tenisu, pohled od křižovatky ulic U Tenisu a Vsadsko (foto Petr Novák, 18.4.2011)

Obr.10. Alej v ulici U Tenisu, pohled od tenisových kurtů (foto Petr Novák 18.4. 2011)

5.4 Alej na Třídě 17. listopadu, Přerov

Alej se rozprostírá po stranách silnice I.třídy č.55-11 na Třídě 17. listopadu v délce 365 m. Její počátek je umístěn přibližně 70 m od křižovatky ulic Tř.17. listopadu, Komenského, Čechova a Bayerova. Od tohoto místa je alej orientována ve směru SZ→JV v mírném svahu, kde končí na křižovatce ulic Tř.17. listopadu, Dvořákova, Želátovská a Bří. Hovůrkových. Alej má dotvářející význam, kdy jejím hlavním úkolem je zmírnit následky silného provozu na kvalitu života v přilehlých panelových domech. Neméně důležitou funkcí je i optické oddělení sousedících cyklostezek a chodníků od silnice, čemuž napomáhá živý plot vysazený po celé délce aleje. V 70.letech 20.stol. byla tato ulice osazena lipami, zhruba v polovině délky aleje však mimo řadu rostou 2 starší dřeviny o výšce přibližně 20m a průměru téměř 1m.

Obr.11. Ortofoto aleje na Třídě 17.listopadu (ArcGis 9.3)

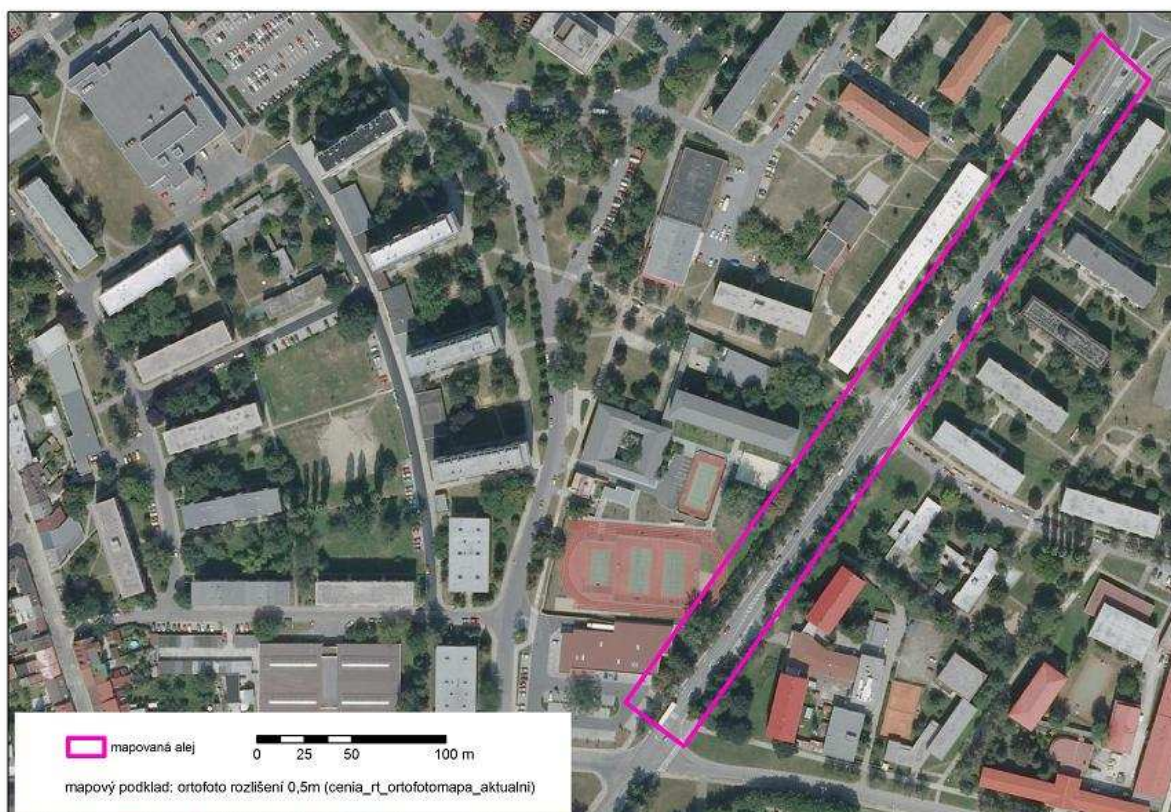
Obr.12. Alej na Třídě 17. listopadu, pohled ve směru od centra města (foto Petr Novák 23.4.2011)

Obr.13. Interiér lipové aleje na Třídě 17. listopadu (foto Petr Novák 23.4.2011)

5.5 Alej na ulici Bří. Hovůrkových, Přerov

Čtyřřadá alej lemuje silnici I.třídy č.55 na ulici Bří. Hovůrkových v délce 395 m, plynule tak navazuje na alej na Třídě 17. listopadu. Její počátek leží tedy na křižovatce ulic Bří. Hovůrkových, Tř. 17. listopadu, Dvořákova a Želátovská. Konec aleje leží na křižovatce ulice Bří. Hovůrkových s ulicí U Hřbitova. Alej je situována v rovině a orientována ve směru SV→JZ. Má dotvářející význam a hlavním důvodem k výsadbě v 70.letech 20.stol. bylo odhlučnění a ochrana před zplodinami, které produkují vozidla projíždějící po frekventované silnici. Vnitřní řada je tvořena lipami srdčitými, jejichž průměrná výška je 12m. Ve vnější řadě, která je vysazena s rozponem 7 m od vnitřní řady, se nacházejí přibližně o 5 m vyšší břízy.

Obr.14. Ortofoto aleje na ulici Bří. Hovůrkových (ArcGis 9.3)

Obr.15. Alej na ulici Bří. Hovůrkových, pohled z křižovatky s ulicí Kouřilíkova směrem ke hřbitovu (foto Petr Novák 23.4.2011)

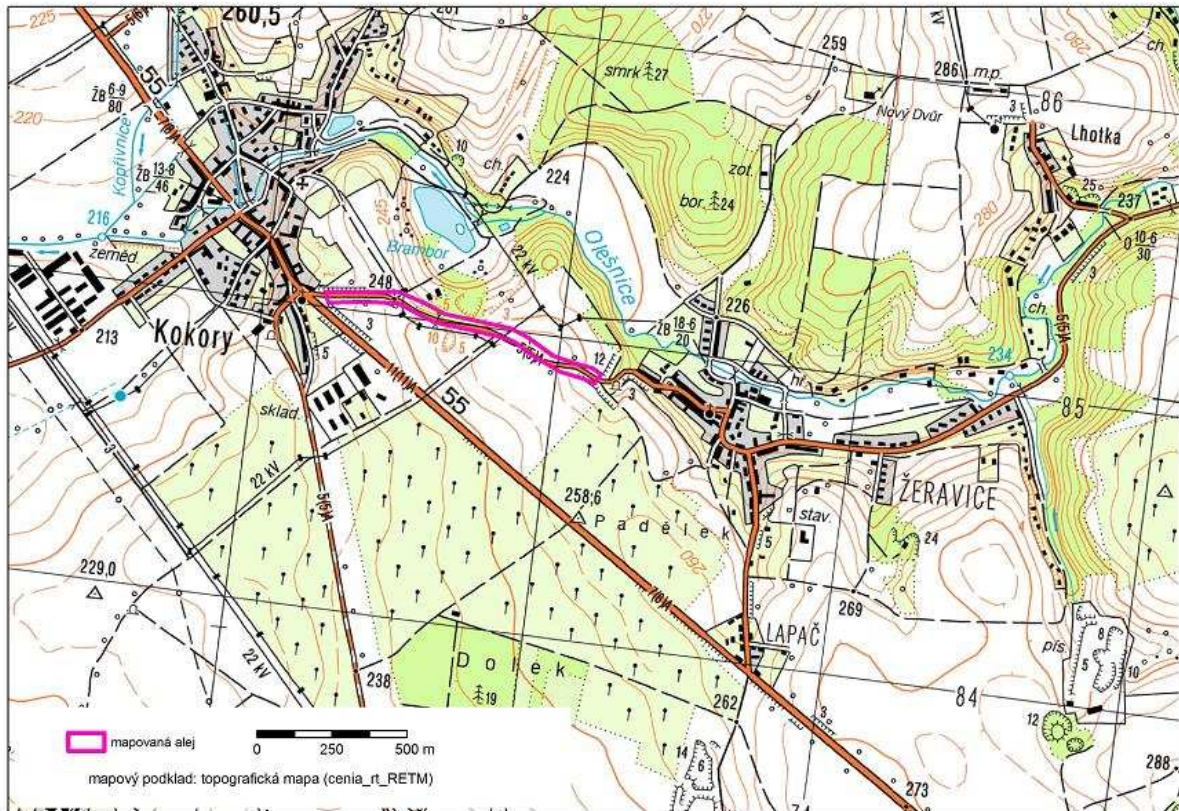

Obr.16. Interiér mezi řadami aleje na ulici Bří. Hovůrkových (foto Petr Novák 23.4.2011)

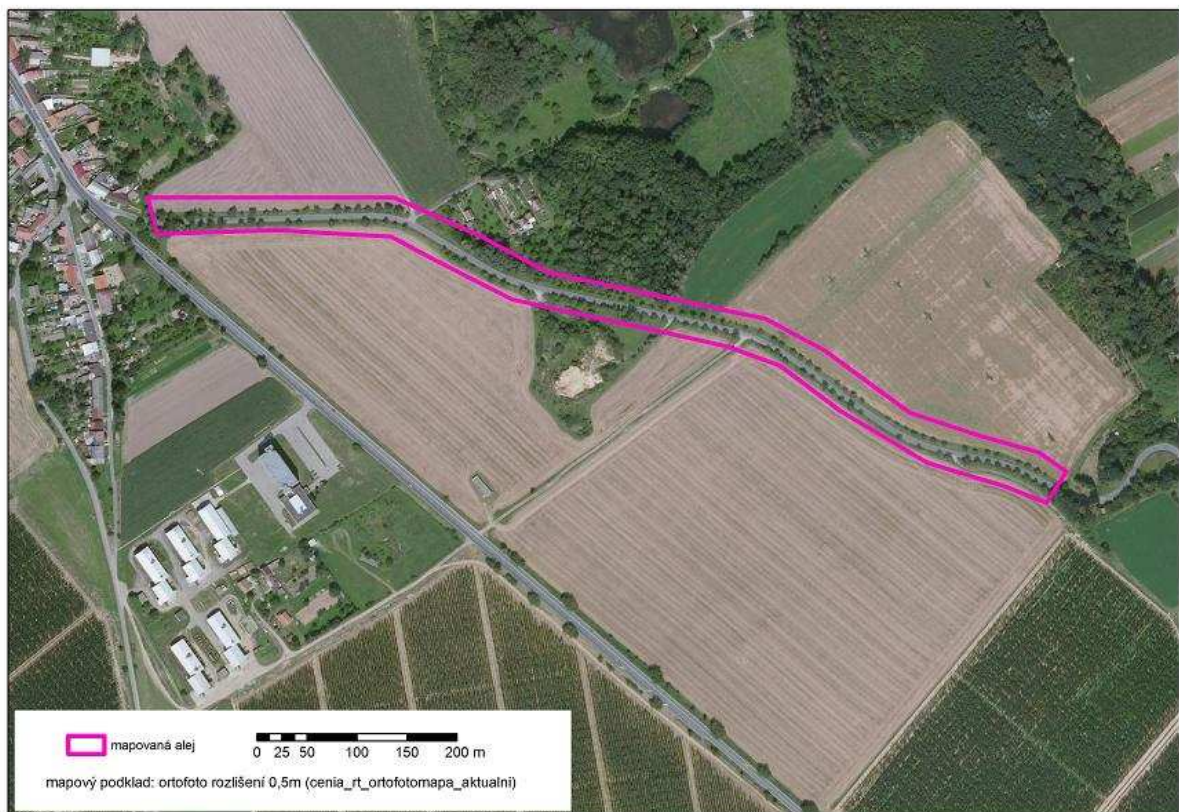
5.6 Ovocná alej Kokory – Žeravice

Alej vede od poslední zástavby v obci Kokory u křižovatky silnice III.třídy č.4361 a silnice I.třídy č.55 po hranice katastrálního území Kokory a katastrálního území Přerov – Žeravice, ulice Nad Mlýnem. Alej je vysazena po obou stranách silnice III. třídy č.4361 v délce 1000 m. Je orientována ve směru Z→V, okrajové části leží ve svahu, střední část na hřbetnici. Má dominantní význam v okolním terénu, který jinak tvoří převážně pole. Původní převážně střídavá výsadba hrušní a jabloní se datuje do 70.let 20.stol.¹⁵

¹⁵ Dle informace starostky obce Kokory Hany Zittové

Obr.17. Topografická mapa aleje Kokory – Žeravice (ArcGis 9.3)

Obr.18. Ortofoto aleje Kokory – Žeravice (ArcGis 9.3)

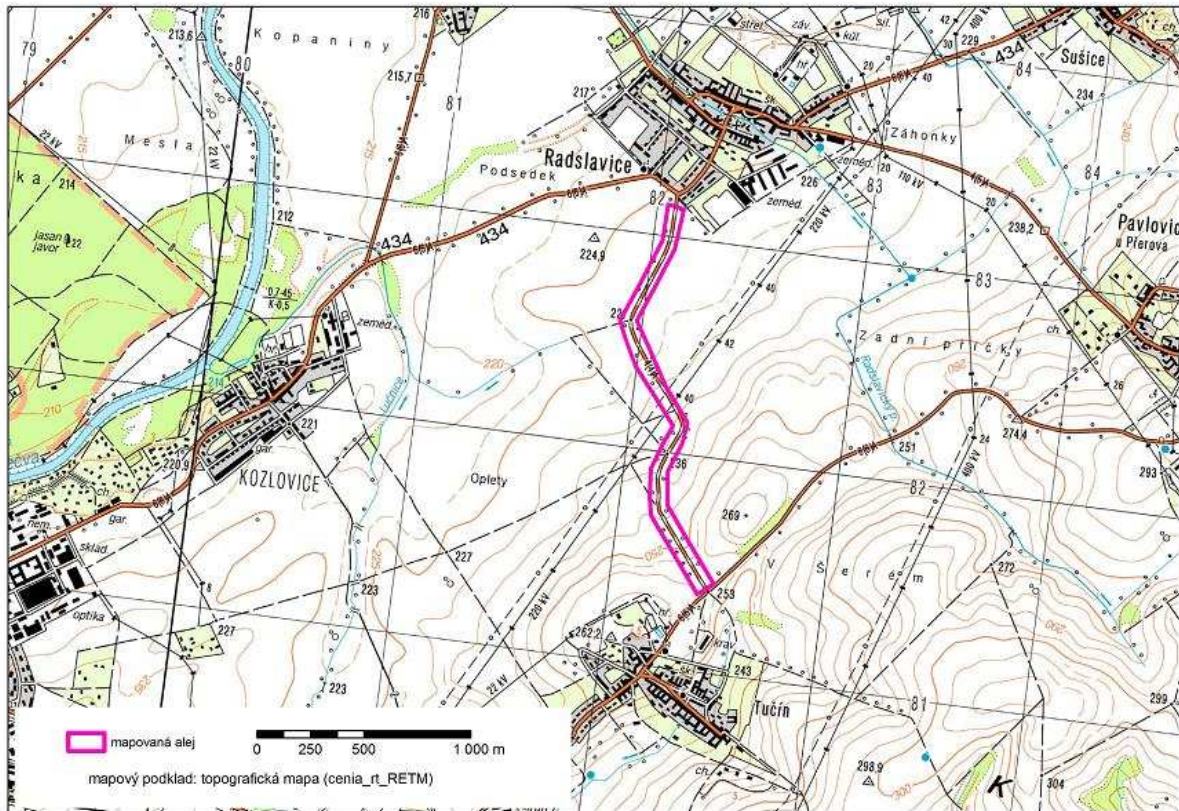
Obr.19. Ovocná alej Kokory – Žeravice, pohled od poslední zástavby v obci Žeravice (foto Petr Novák 19.4.2011)

5.7 Hrušňová alej Radslavice – Tučín

Dvouřadá alej lemuje silnici III.třídy č.43414 v úseku od křižovatky se silnicí II.třídy č.434 u obce Radslavice po křižovatku se silnicí III.třídy č.43714 u obce Beňov. Byla vysazena v období po roce 1970.¹⁶ V prvním úseku v délce přibližně 150 m od obce Radslavice lze naměřit spon 4 m, dále se tento parametr usazuje na hodnotě okolo 10 m. Celková délka aleje je 2020 m a je v ní vysazeno 318 hrušní. Její hlavní osa je orientována ve směru S→J, alej se však od této osy v mnoha místech odchyluje a po čase se k ní opět vrací. Je umístěna v mírném svahu a i díky viditelnosti z širokého okolí má v okolní krajině výrazně dominantní význam. Alej je ve zhoršeném zdravotním stavu, je zde nutná potřeba prostřihání korun stromů a dosadba chybějících kusů.¹⁷

¹⁶ Dle informace místostarosty obce Radslavice PaedDr. Rostislava Krátkého

¹⁷ Dle informace místostarosty obce Radslavice PaedDr. Rostislava Krátkého

Obr.20. Topomapa aleje Radslavice – Tučín (ArcGis 9.3)

Obr.21. Alej Radslavice – Tučín. Pohled ve směru na Radslavice (foto Petr Novák 19.4.2011)

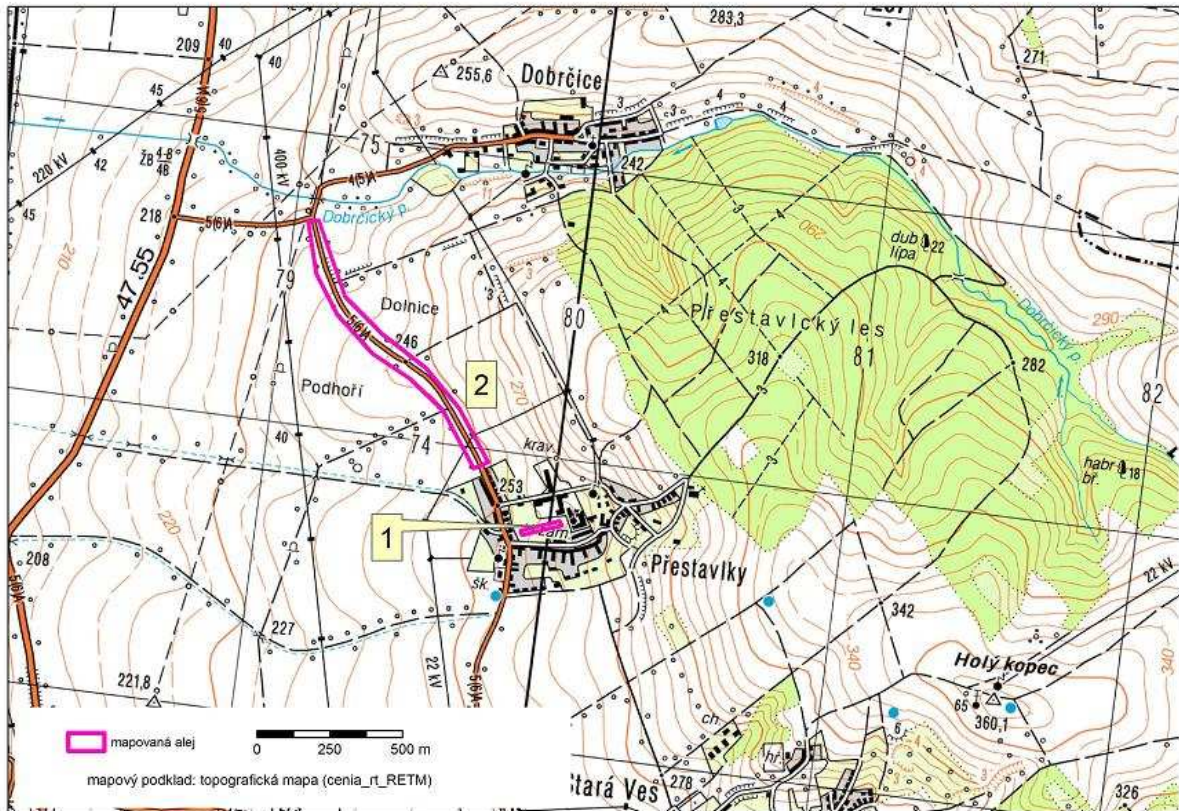

Obr.22. Interiér aleje Radslavice – Tučín, pohled ve směru na Radslavice (foto Petr Novák 19.4.2011)

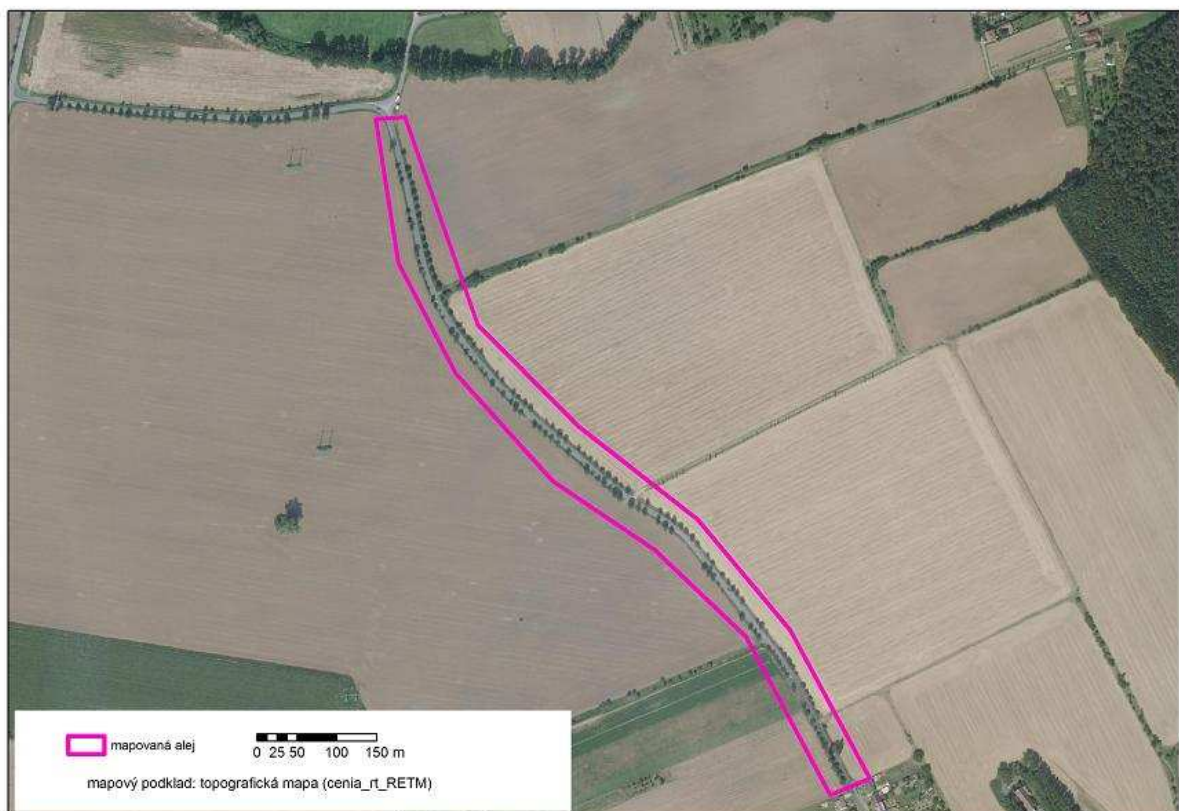
5.8 Alej Přestavlky - Dobřčice

Alej se rozprostírá v blízkosti obou krajnic silnice III.třídy č.4901 v úseku od okraje obce Přestavlky po křižovatku se silnicí III.třídy č.4902 směřující do obce Dobřčice. Bránu do aleje ve směru od obce Přestavlky tvoří dva topoly, jejichž výška dosahuje 28 m. Zbytek výsadby tvoří hrušně o průměrné výšce 8,5 m. Tyto hrušně byly vysazeny v letech 1930-1950¹⁸. I přes různou dobu výsadby působí alej vyrovnaným dojmem, nenachází se v ní zásadní odchylky ve výšce jednotlivých stromů, sponu ani rozponu. Alej je orientována ve směru SZ→JV a je situována v mírném svahu. Má dominantní význam v krajině, jelikož doprovází komunikaci mezi okolními poli.

¹⁸ Dle informace bývalé starostky obce Přestavlky Emílie Skácelové

Obr.23. Topomapa alejí na katastrálním území obce Přestavky, 1: alej v zámeckém parku v Přestavkách, 2: alej Přestavky - Dobřice (ArcGis 9.3)

Obr.24. Ortofoto aleje Přestavky – Dobřice (ArcGis 9.3)

Obr.25. Alej Přestavlky – Dobrčice, pohled z okraje obce Přestavlky (foto Petr Novák 19.4.2011)

Obr.26. Alej Přestavlky – Dobruška, pohled z JZ od obce Přestavlky (foto Petr Novák 19.4.2011)

5.9 Zámecká alej – Přestavlky

Alej je součástí zámeckého parku v obci Přestavlky. Tento pozdně barokní zámek byl postaven ve druhé polovině 18.stol. Antonínem hrabětem Magnisem na místě bývalé tvrze. Zámek sloužil většinu své existence jako klášter.

Alej je situována v mírném svahu ve směru Z→V. Začátek je umístěn za bránou do zámeckého parku ve směru od návsi, od tohoto místa vede přímý chodník o délce 140m až před vchod, do budovy zámku, kde zároveň alej končí. Alej byla postupně vysazována od počátku 19.stol. až po současnost. Různým věkem stromů je způsobena jejich nevyrovnanost. V roce 1995 byla při příležitosti 50. výročí ukončení 2.svět.války vysazena pamětní lípa. Z celkového počtu 26 lip se v aleji nachází celkem 14 lip o výšce přesahující 25 m, 1 lípa mezi 20 až 25 m výšky, další 1 kus v kategorii 15-20 m, 2 kusy v kategorii 10-15 m, 5 lip o velikosti 5-10m a 3 mladé lípy o výšce do 5 metrů. U 11 lip byl prokázán věk přes 100 let. V aleji jsou osazeny druhy lípa srdčitá a lípa velkolistá.

V roce 1950 byl však socialistickým režimem tento klášter zrušen. Budova zámku pak sloužila jako sklad a později i jako JZD, což ji značně znehodnotilo¹⁹. Alej je od této doby neudržovaná, což vedlo k současnému velmi špatnému zdravotnímu stavu dřevin. Poslední

¹⁹ Gelová Marie, *Zámecký park Přestavlky – historie a současnost*, 2007

sestřih byl proveden před více než 60 lety. Následkem takového zanedbání péče jsou druhotně narostlé koruny, které narušují mechanickou stabilitu celých stromů. Váha těchto korun rovněž vede k praskání kmenů. Do těchto prasklin zatékalo a postupně vznikaly dutiny, které je možno nalézt téměř na všech stromech²⁰. Tento stav odporuje i původnímu kompozičnímu záměru, kdy alej měla být otevřená a již průhledem z návsi měla být viditelná střední část zámku s věží. V současné době není přes hustý porost zámek téměř viditelný.

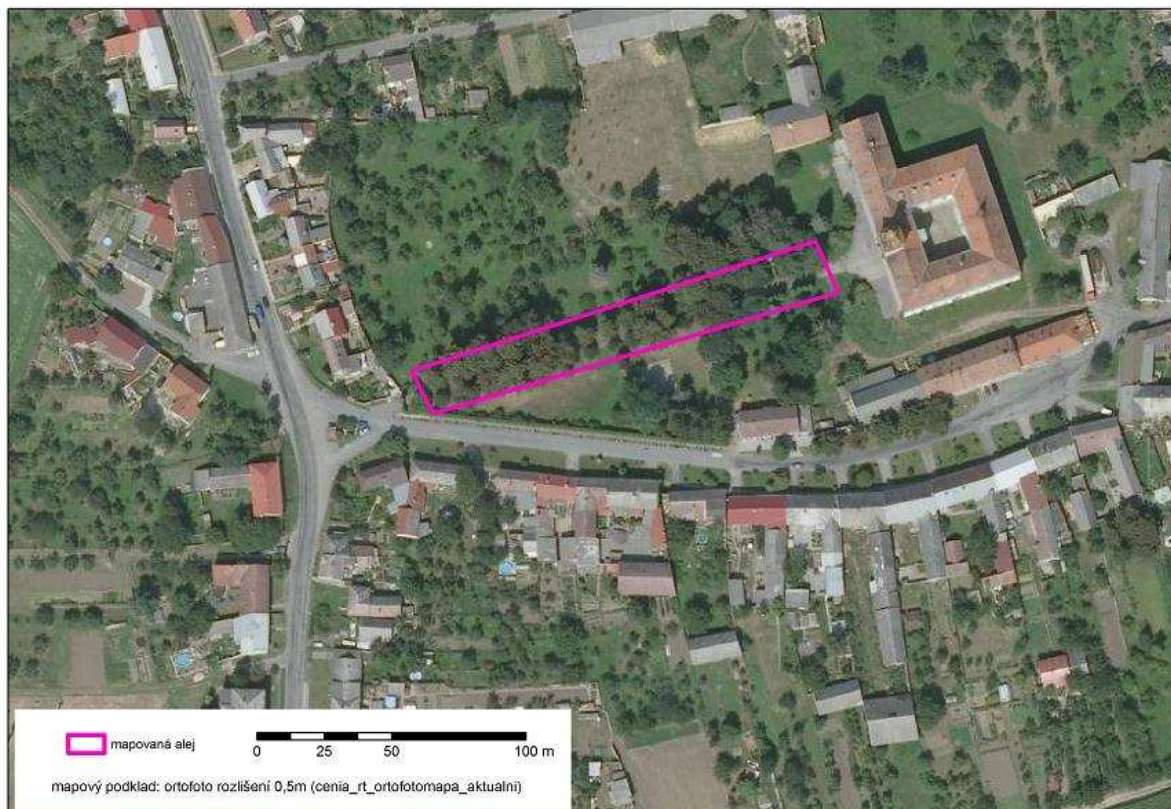
Havarijní stav některých stromů byl impulsem k tomu, aby bývalá starostka obce zadala vypracování odborného posudku o zdravotním stavu dřevin v zámecké aleji. Tento posudek byl v roce 2007 vytvořen Ing. Petrem Kubešou. Dále byl firmou UNISAD PLUS s.r.o. vytvořen Návrh ochranných opatření v lipové aleji zámeckého parku v obci Přestavlky. Tento návrh uvádí jako nezbytné vykácení některých stromů. Výběr těchto stromů musí být však velmi citlivý, aby nedošlo k narušení stability celé aleje. Dále je nezbytný stabilizační řez ve výšce 18-20 m, zakrytí dutin a zpevnění popraskaných kmenů.²¹

Všechny dokumenty jsou k dispozici na Obecním úřadě v Přestavlkách. V minulosti již bylo žádáno o dotaci ze Státního fondu životního prostředí. Žádost však nebyla uznána kvůli nedořešeným majetkoprávním vztahům. V současné době je již tento problém vyřešen. Vzhledem k naprostému nedostatku financí v obecním rozpočtu přistoupila obec k provizornímu a svépomoci provedla nejnutnější prořezy korun. Pro další kroky je nutná významnější finanční podpora. Dle návrhu ochranných opatření se jedná o částku přibližně 430 000,- Kč.²²

²⁰ Ing. Petr Kubeša, *Odborný posudek na lípy rostoucí v aleji v zámeckém parku v Přestavlkách*, 2007

²¹ Bc. Jana Vodsedálková, UNISAD PLUS s.r.o., *Návrh ochranných opatření v lipové aleji zámeckého parku v obci Přestavlky*, 2003

²² Dle informace bývalé starostky obce Přestavlky Emílie Skácelové

Obr.27. Ortofoto aleje v zámeckém parku v Přestavlkách (ArcGis 9.3)

Obr.28. Interiér aleje v zámeckém parku v Přestavlkách, pohled na zámek (foto Petr Novák 28.4.2011)

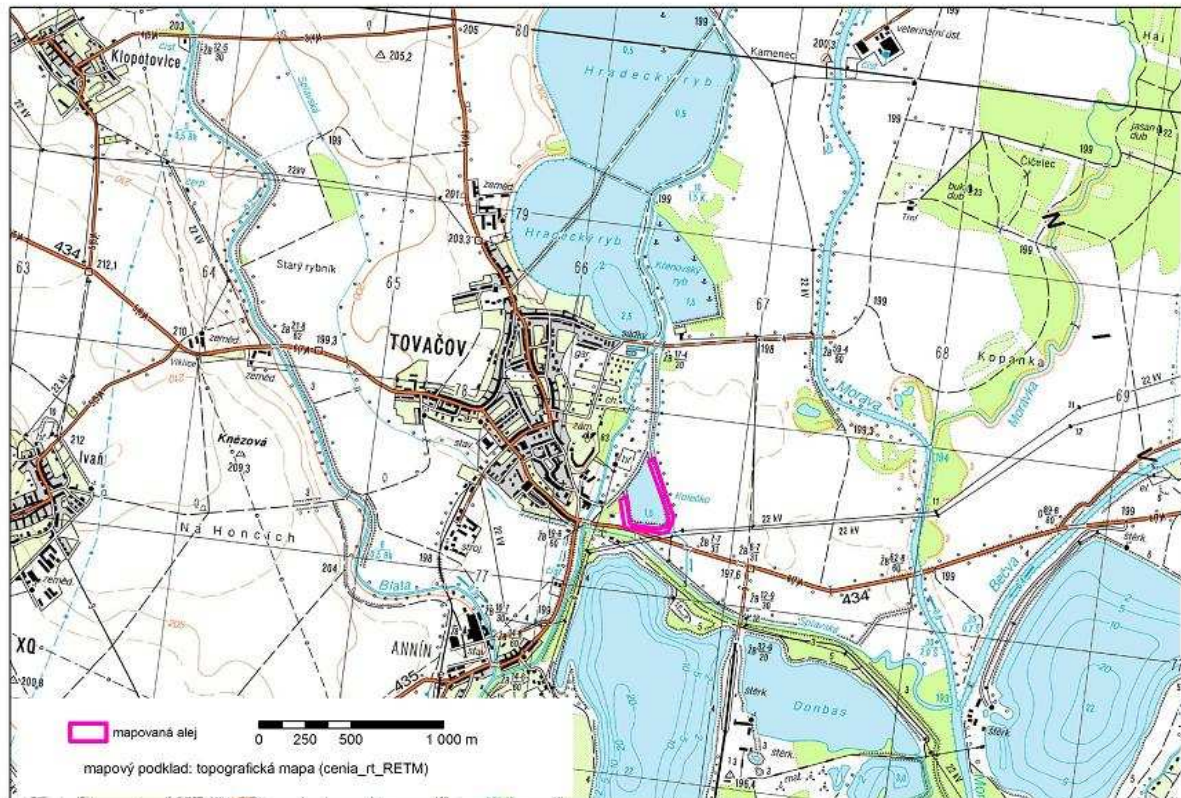

Obr.29. Interiér aleje v zámeckém parku v Přestavlkách, pohled od zámku směrem k návsi (foto Petr Novák 19.4.2011)

5.10 Alej u rybníka Kolečko, Tovačov

Alej lemuje pěšinu vedoucí okolo rybníčka Kolečko v Tovačově v délce 635 m. Její počátek leží u pěšiny vedoucí k Hradeckému rybníku. Od JZ cípu rybníka Kolečko je alej relativně pravidelná se sponem pohybujícím se okolo 7,5 m a rozponem okolo hodnoty 5 m. Dále

pokračuje ve směru JV→SV, kde se napojuje na alej vedoucí k Hradeckému rybníku. Tento úsek je však velmi nepravidelný a je prakticky nemožné naměřit hodnoty sponu a rozponu. Alej se skládá z přibližně 140 stromů většího věrůstu. Přesný počet stromů lze jen těžko určit vzhledem k rozsáhlé okolní vegetaci a nepravidelnosti aleje. Převládající dřevinou je zde dub zimní, lze však nalézt i buky, javory a platany. Alej má velký ekologický význam, neboť je domovem mnoha živočišných a rostlinných druhů, mnohdy velmi málo rozšířených. Celkově je však alej v silně narušeném zdravotním stavu.

Obr.30. Topomapa aleje okolo rybníka Kolečko v Tovačově (ArcGis 9.3)

Obr.31. Ortofoto aleje okolo rybníka Kolečko v Tovačově (ArcGis 9.3)

Obr.32. Alej u rybníka Kolečko v Tovačově, pohled z JZ cípu rybníka směrem k JV cípu (foto Petr Novák 21.4.2011)

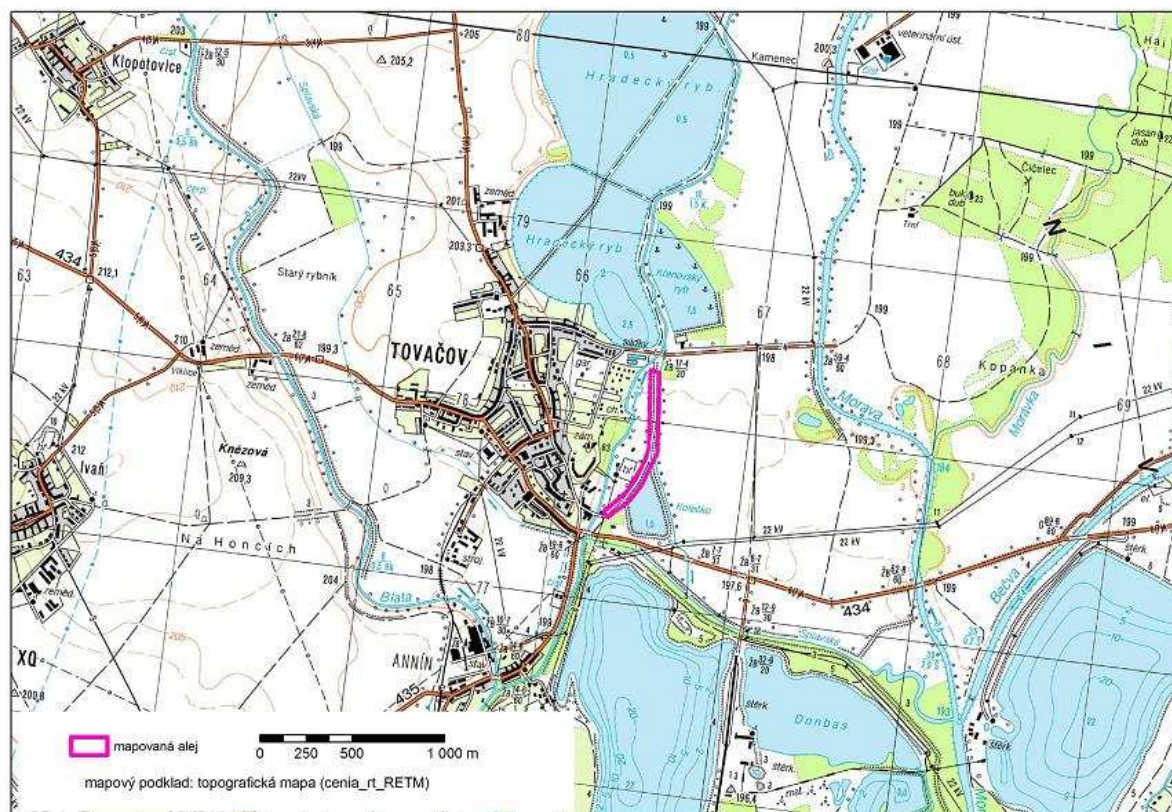

Obr.33. Interiér aleje na V břehu rybníka Kolečko v Tovačově (foto Petr Novák 21.4.2011)

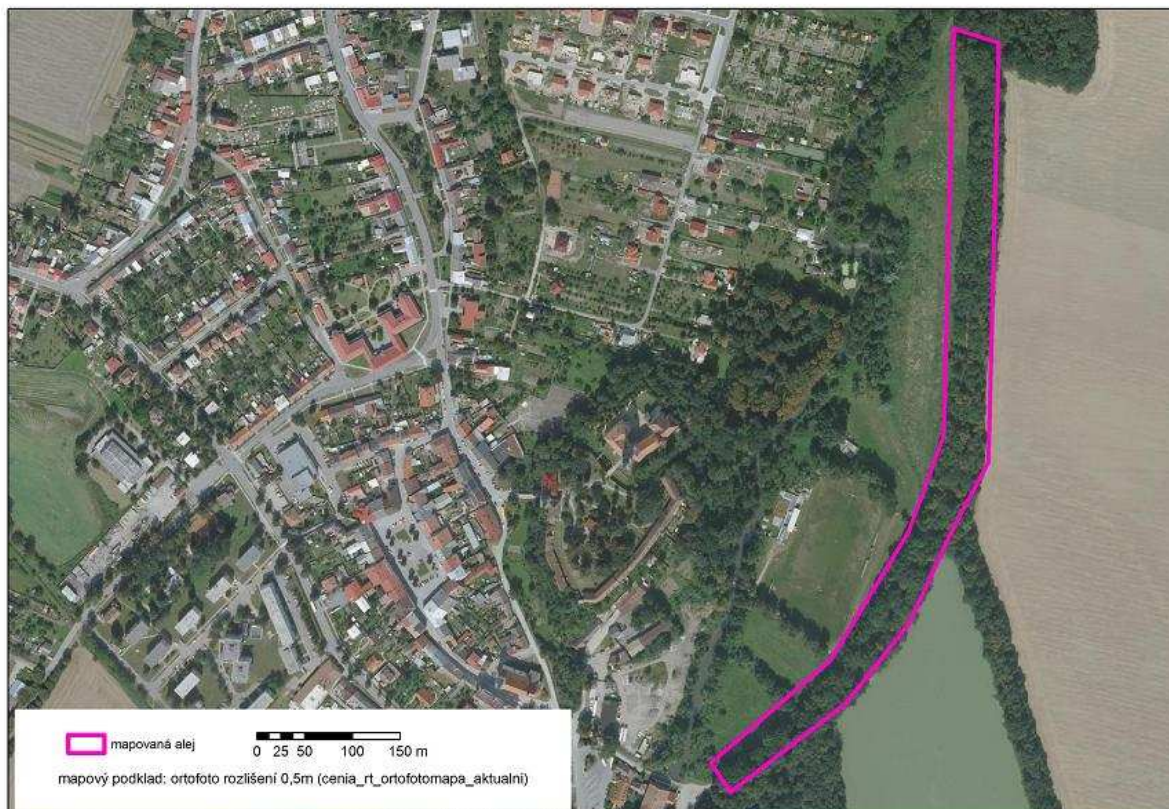
5.11 Dubová alej Tovačov

Alej doprovází zpevněnou pěšinu vedoucí od parkoviště Penzionu Klárka v budově bývalého mlýna ke hrází Hradeckého rybníka. Alej je umístěna v rovině a je orientována ve směru S→J. Dub zimní je zde nejčetnější dřevinou, celkem je v alejí 273 stromů většího vzrůstu. Ovšem situace je podobná jako u sousední aleje u rybníka Kolečko, výsadba je velmi

nepravidelná a celkově je v aleji mnoho další vegetace. Vzhledem k různým dobám výsadby mají stromy výrazně odlišnou výšku a průměr kmenu. Pravidelný spon a rozpon lze nalézt pouze na několika krátkých úsecích. Hustá vegetace je opět domovem mnoha živočišných a rostlinných druhů. Zdravotní stav aleje je jako v předchozím případě velmi špatný, mnoho stromů má rozsáhle dutiny, případně jsou napadeny různými škůdci.

Obr.34. Topomapa Dubové aleje v Tovačově (ArcGis 9.3)

Obr.35. Ortofoto Dubové aleje v Tovačově (ArcGis 9.3)

Obr.36. Vstup do dubové aleje v Tovačově, pohled z parkoviště u budovy mlýna (foto Petr Novák 21.4.2011)

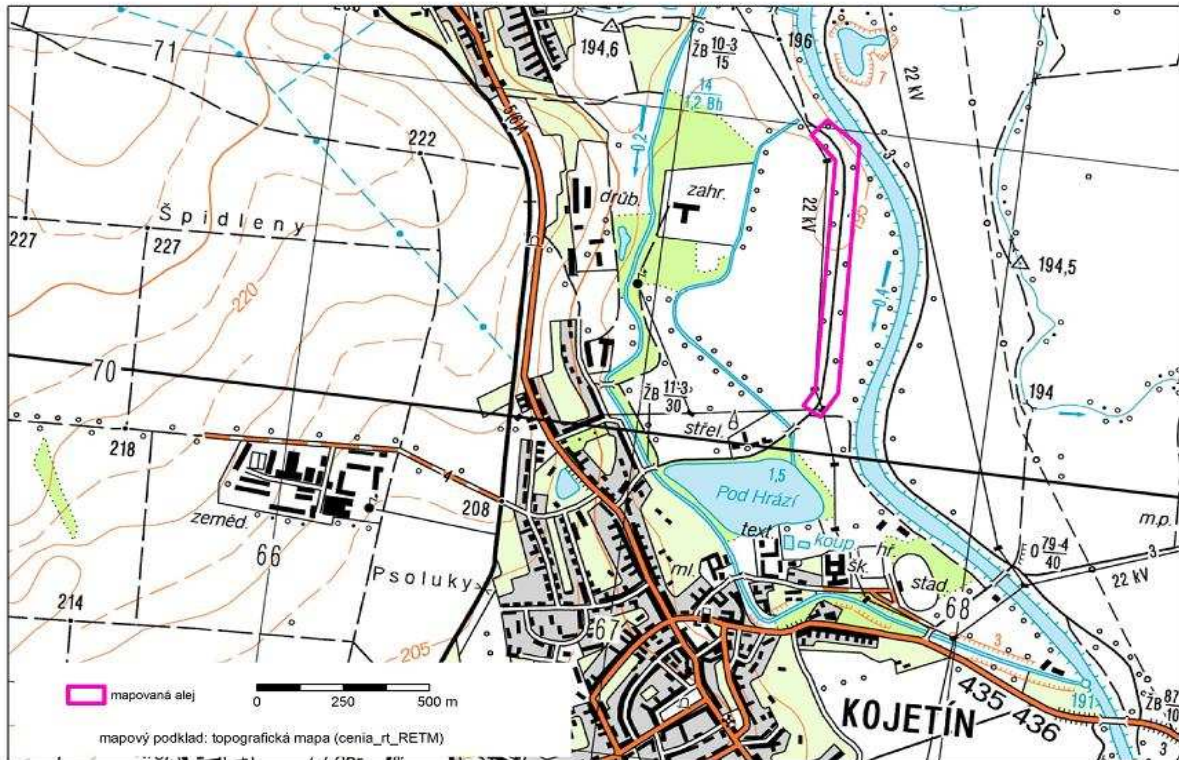

Obr.37. Interiér dubové aleje v Tovačově (foto Petr Novák 21.4.2011)

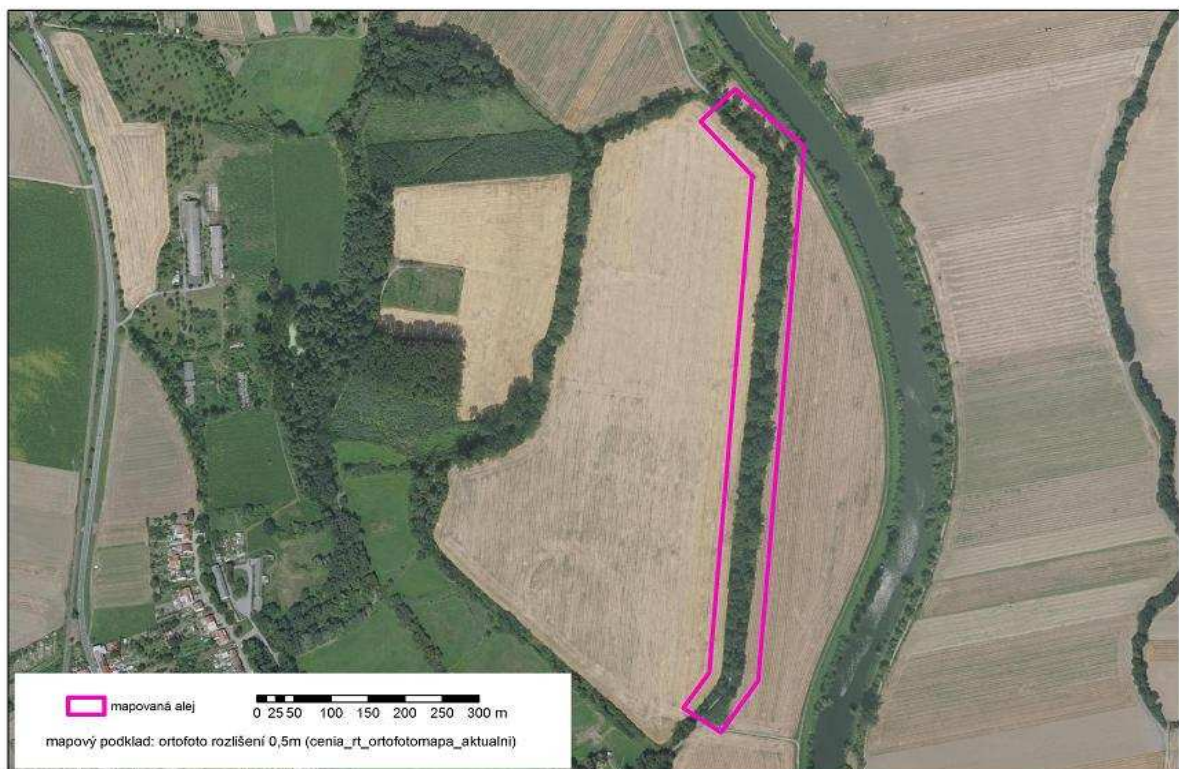
5.12 Alej „Špalír“, Kojetín

Alej se rozkládá po obou stranách zpevněné polní cesty vedoucí z Kojetína od Rybníka Pod Hrází téměř souběžně s pravým břehem řeky Moravy a končí na úrovni obce Uhřičice. Leží v rovině a je orientována ve směru S→J. Délka stromořadí dosahuje 950m a je tvořeno 220 stromy, druhově převažují topoly. Alej má dominantní význam v přírodě. Polní cesta je

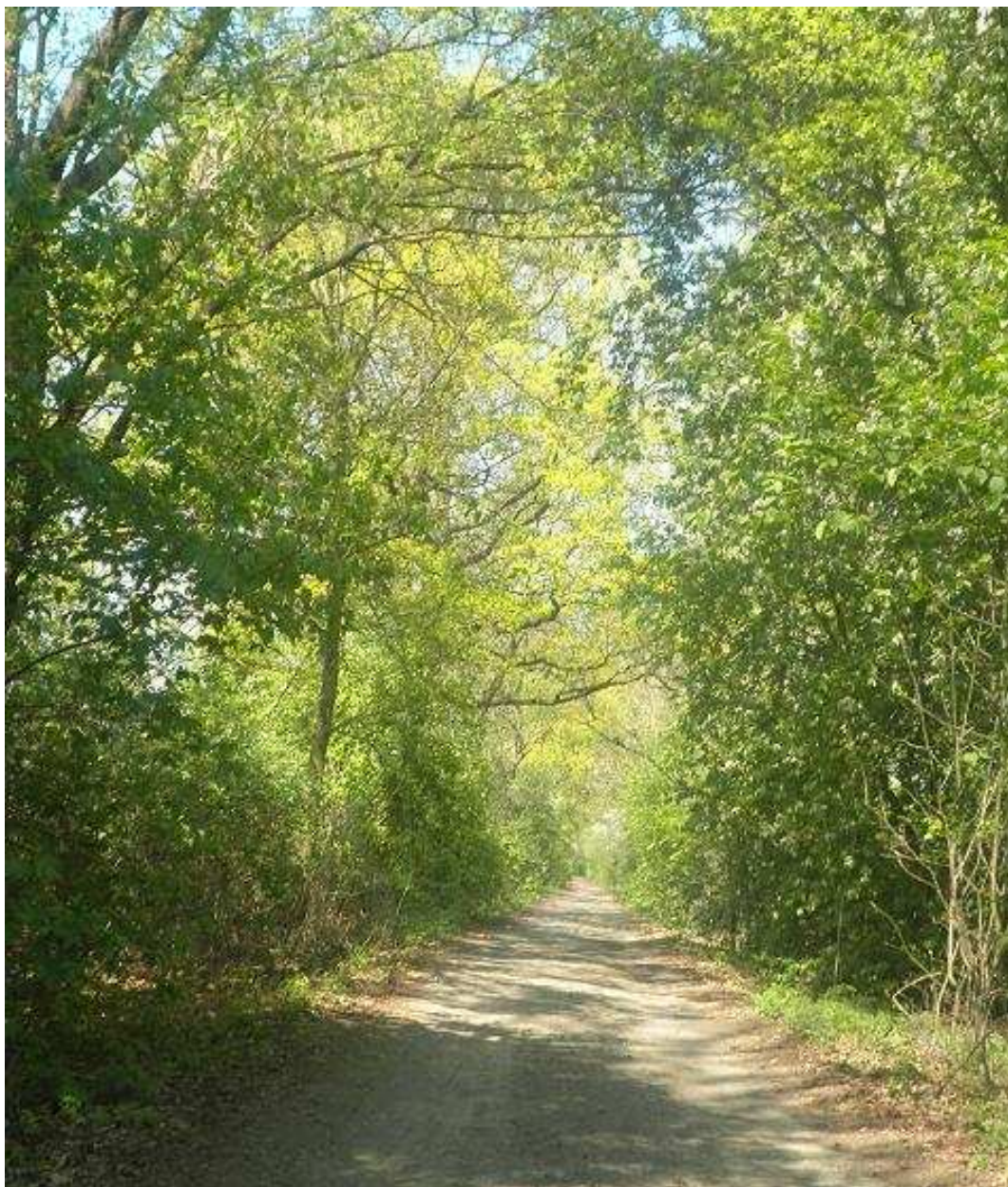
často využívána obyvateli Uhřetic k dopravě do Kojetína. Alej je však neudržovaná, důvodem je zřejmě fakt, že leží na pozemcích vlastněných církví.

Obr.38. Topomapa aleje „Špalír“ v Kojetíně (ArcGis 9.3)

Obr.39. Ortofoto aleje „Špalír“ v Kojetíně

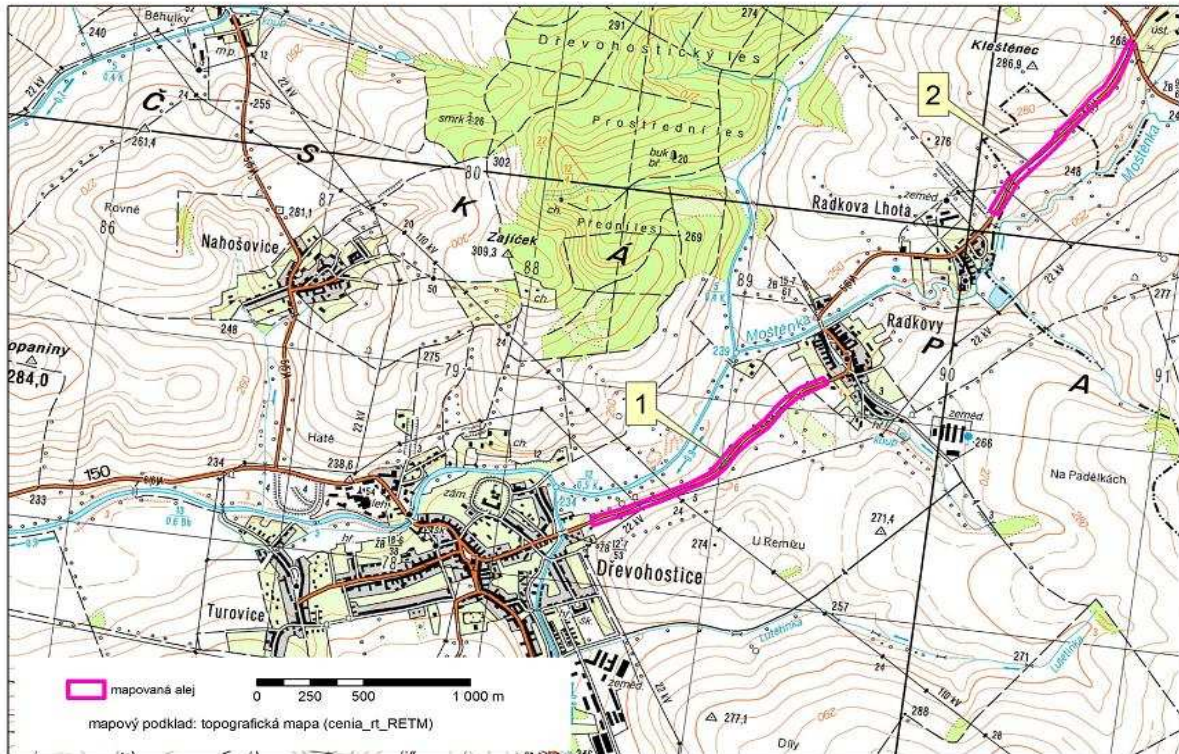
Obr.40. Interiér aleje „Špalír“ v Kojetíně (foto Petr Novák 21.4.2011)

5.13 Alej Dřevohostice –Radkovy

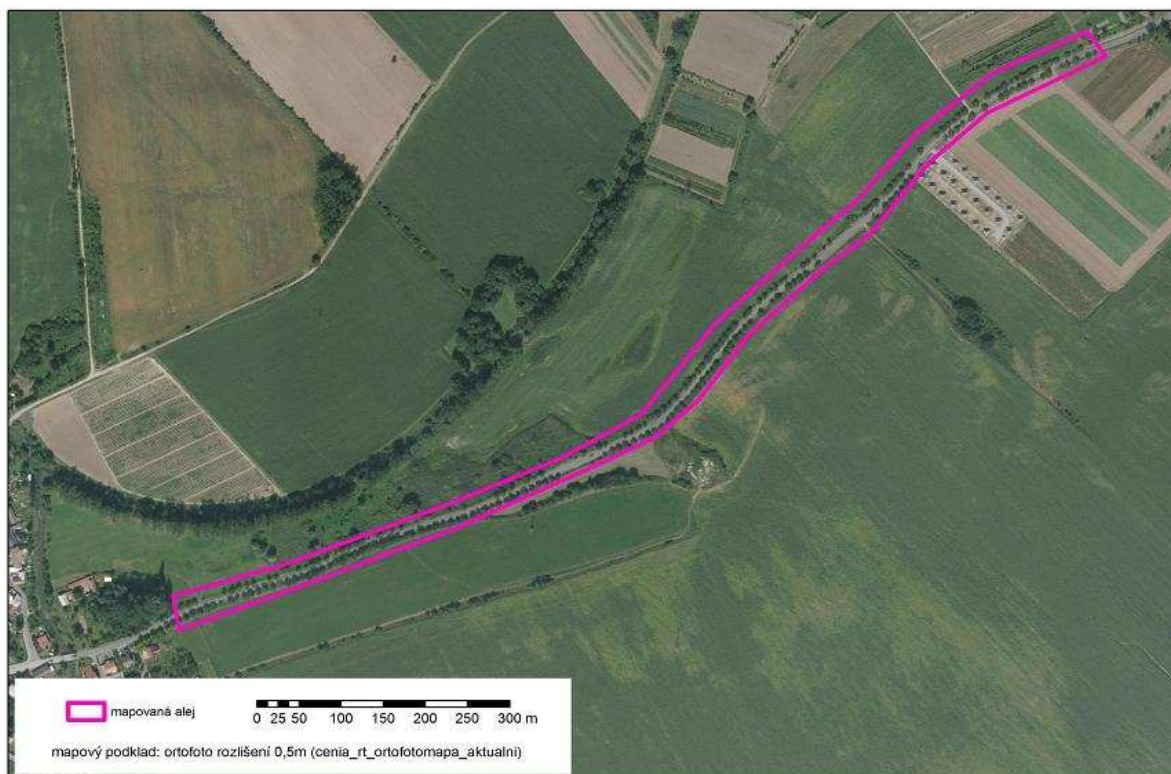
Alej lemují silnici III.třídy od poslední zástavby v obci Dřevohostice po začátek zástavby v obci Radkovy. Délka tohoto úseku je 1390 m a bylo zde vysazeno 220 ovocných stromů, většina dřevin v aleji je tvořena jabloněmi. Výsadba byla započata v roce 1956²³, největší množství stromů pochází z této doby, alej tedy působí vyrovnaným dojmem, po celé

²³ Dle informace místostarosty městyse Dřevohostice Petra Dostála

délce je navíc zachován podobný spon a rozpon. Její průběh je umístěn do mírného svahu a na hřbetnici v blízkosti obce Radkovy, je orientována ve směru JZ→SV. Alej má dotvářející význam, v okolním zvlněném terénu se nachází větší množství různých stromořadí doprovázejících např. řeku Moštěnku.

Obr.41. Topomapa okolí Dřevohostic, 1: alej Dřevohostice – Radkovy, 2: alej Radkova Lhota – Lhotsko (ArcGis 9.3)

Obr.42. Ortofoto aleje Dřevohostice – Radkovy (ArcGis 9.3)

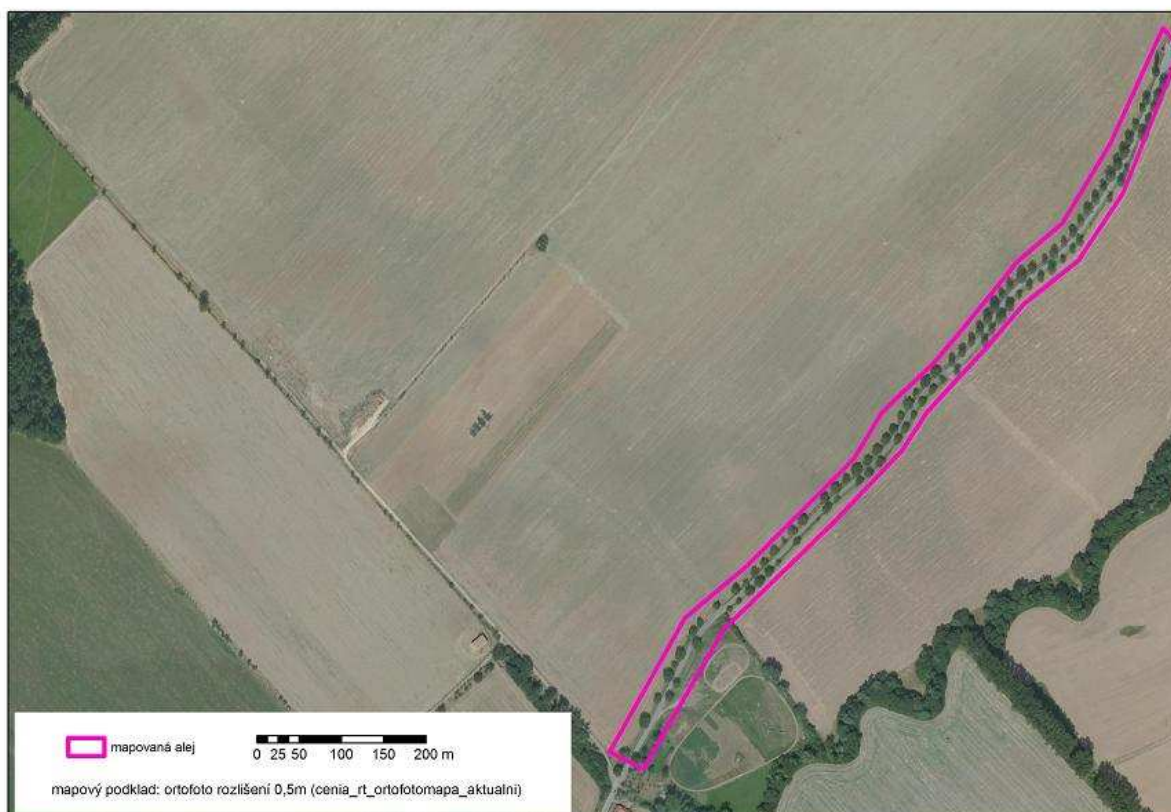
Obr.43. Vstup do aleje Dřevohostice – Radkovy, pohled od poslední zástavby v obci Radkovy (foto Petr Novák 20.4.2011)

Obr.44. Interiér aleje Dřevohostice – Radkovy (foto Petr Novák 20.4.2011)

5.14 Alej Radkova Lhota - Lhotsko

Dvouřadá alej je vysazena po obou stranách silnice III.třídy č.43724. Jednotlivá stromořadí začínají na okraji obce na úrovni areálu Jezdeckého klubu Radkova Lhota, dále pokračují v mírném svahu k zámku Lhotsko, odsud ještě mírně stoupají až ke křižovatce silnic III.třídy č.43724 a č.43811 u obce Žákovice. Hlavní osa je vytyčena ve směru JZ→SV, od této osy se lehce vzdaluje severním směrem s největší odchylkou u zámku Lhotsko. Výjimečná je celková délka 2950 m. Velkou většinu z 311 vysazených stromů tvoří hrušně, u autobusové zastávky v blízkosti zámku Lhotsko výrazně vyčnívají 2 topoly o výšce přesahující 30m. Úsek od obce Radkova Lhota k zámku Lhotsko má spíše dotvářející význam, dále jednoznačně tvoří dominantu mezi rozsáhlými zemědělskými plochami. Vhodná by byla dosadba chybějících stromů, v některých úsecích chybí více kusů vedle sebe, což snižuje hodnotu aleje.

Obr.45. Ortofoto aleje Radkova Lhota – Lhotsko (ArcGis)

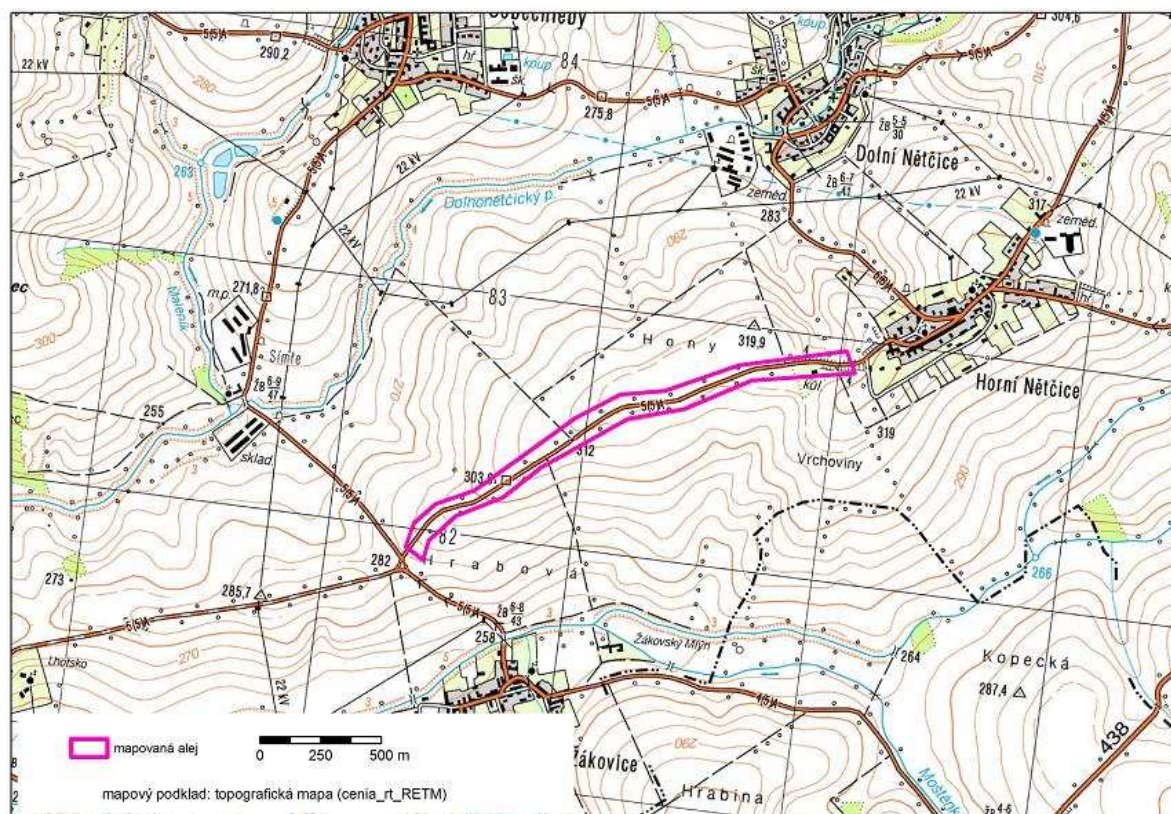

Obr.46. Alej Radkova Lhota – Lhotsko, boční pohled od obce Radkova Lhota (foto Petr Novák 20.4.2011)

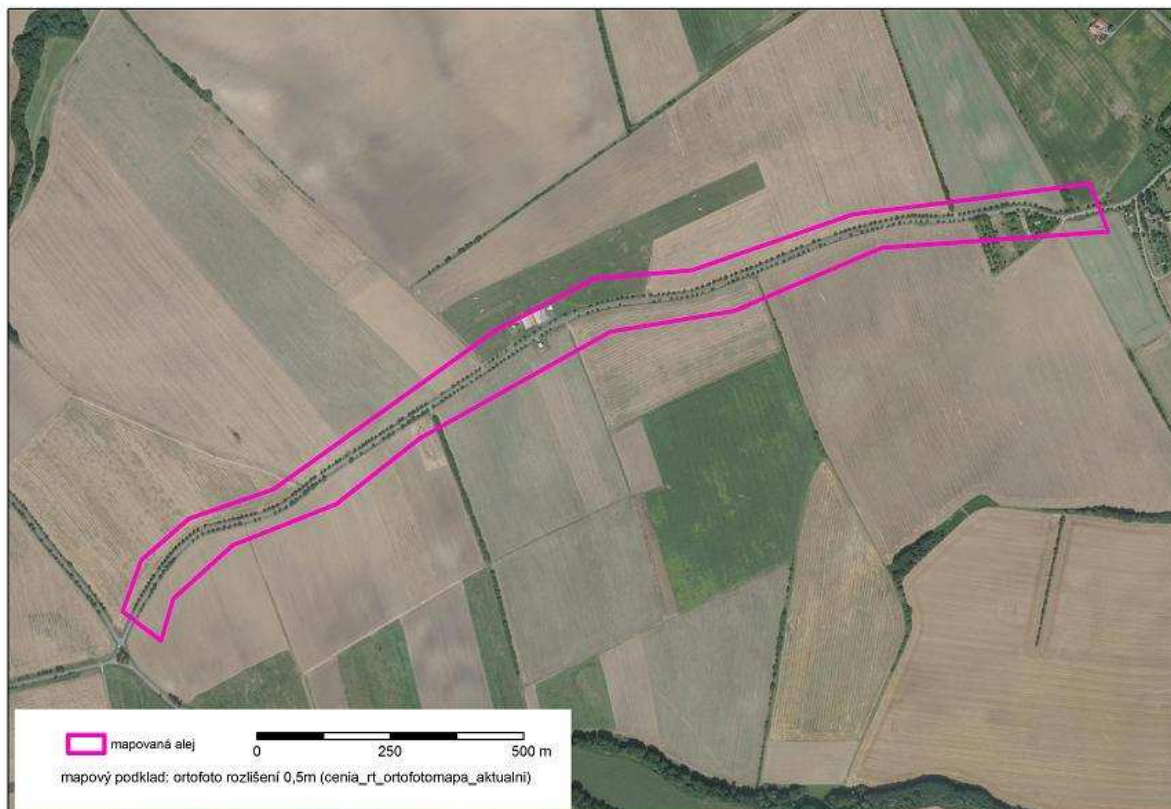
5.15 Alej Žákovice – Horní Nětčice

Alej navazuje na předchozí alej u křižovatky silnic III.třídy č.43724 a č.43811 u obce Žákovice. Z tohoto důvodu je uvedena v této práci, přestože většina pozemků patří do katastrálního území obcí Dolní Nětčice a Horní Nětčice spadajících již do ORP Lipník nad Bečvou.

Alej lemují silnici č.43724 kolem letiště Záhoří po první zástavbu obce Horní Nětčice v délce 2050 m. Na tuto vzdálenost připadá 347 ovocných stromů, převážně švestek. Je situována do mírného svahu a hřbetnice ve směru JZ→SV. Má dominantní krajinný význam a vzhledem ke své poloze je viditelná ze širokého okolí.

Obr.47. Topomapa aleje Žákovice – Horní Nětčice (ArcGis 9.3)

Obr.48. Ortofoto aleje Žákovice – Horní Nětčice (ArcGis 9.3)

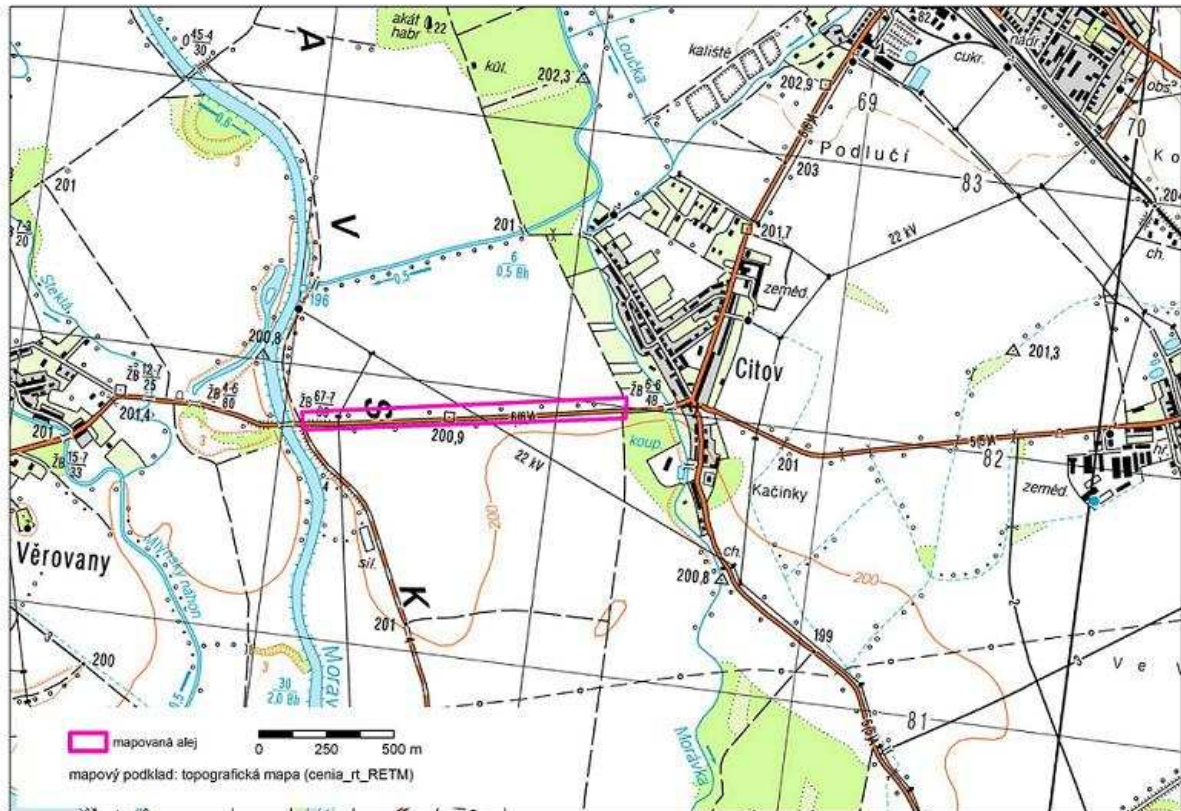
Obr.49. Alej Žákovice – Horní Nětčice, pohled z křižovatky silnic III.třídy č.43724 a č.43811 u obce Žákovice (foto Petr Novák 20.4.2011)

Obr. 50. Interiér aleje Žákovice – Horní Nětčice (foto Petr Novák 20.4.2011)

5.16 Alej Citov – Věrovany

Alej vede od hranice ORP Přerov s ORP Olomouc a náleží do katastrálního území Věrovany. Končí po 770 m u mostu přes řeku Moravu. Za tímto mostem ještě pokračuje další až po obec Věrovany, tato však není příliš zachovalá a nebudu ji tedy dále zmiňovat. Alej je tvořena 67 staršími hrušněmi a je orientována ve směru Z→V. Je velmi pravidelná a má výrazný dominantní význam v okolní rovinaté krajině.

Obr.51. Topomapa aleje Citov – Věrovany (ArcGis 9.3)

Obr.52. Ortofotomapa aleje Citov – Věrovany (ArcGis 9.3)

Obr.29. Alej Citov – Věrovany, boční pohled od řeky Moravy (foto Petr Novák 19.4.2011)

Obr.30. Alej Citov – Věrovany, čelní pohled od mostu přes řeku Moravu (foto Petr Novák 19.4.2011)

6 ZHODNOCENÍ MAPOVANÝCH STROMOŘADÍ A PRŮBEHU MAPOVÁNÍ

Během terénního šetření na území ORP Přerov jsem navštívil celkem 16 významných alejí. Na tomto území se nachází ještě mnoho dalších alejí, nejsou však nijak historicky zajímavé a nemají ani žádný zvláštní význam v krajině. Většinou jde o pozůstatky ovocných alejí kolem silnic III.třídy vysazených v 60. a 70. letech 20. stol. Všechny sledované aleje se skládají z listnatých stromů. Pro výsadbu starších alejí a alejí na katastrálním území města Přerova byly převážně použity duby, lípy a javory. V okolí silnic III.tříd většinou najdeme hrušně, méně častěji se objevují jabloně, výjimečně i švestky. Tyto ovocné aleje jsou všechny vysazeny v podobném stylu, rozpon se pohybuje v rozmezí 11 – 13 metrů podle šířky komunikace. Vždy však ale tak, aby z bezpečnostních důvodů vzdálenost jednotlivých stromů od krajnice neklesala pod 3 metry. V každé takové aleji se najdou i stromy, u nichž je tato hodnota nižší, jedná se vždy však pouze o pár jedinců v rámci celku.

U většiny alejí je ve větší či menší míře zanedbána péče. U mladších výsadeb je obvykle nutná pouze úprava prořezáním, starší kusy však potřebují větší zásahy včetně vykácení stromů v havarijním stavu. Přestože je vidět jistá snaha a na území ORP Přerov v poměrně hojné míře vysazují nové aleje, nemohu se ubránit pocitu, že se poněkud zapomíná na ty stávající.

Během terénního šetření bylo nutné získávat některé informace od zástupců obcí, v jejichž katastru se aleje nacházejí. U většiny dotazovaných jsem se setkal s ochotou, bohužel zvláště o alejích kolem silnic III.tříd neexistují téměř žádné ucelené údaje a dopátrat se tedy např. informací o výsadbě je prakticky nemožné. Většinou se tedy jedná o přibližné odhady pamětníků. Opačná situace nastala v případě aleje v zámeckém parku v Přestavlkách, kde je na místním obecním úřadě k dispozici veškerá dokumentace o historii zámku a aleje, odborný posudek na zdravotní stav a návrh řešení. Představitelé obce mají snahu o obnovení prostředí zámku a přilehlého parku, narážejí však na nedostatek financí. V případě rekonstrukce by tato lokalita zajisté získala využití např. pro firemní prezentace, školení nebo svatby. Tato lokalita se nachází ve vzdálenosti pouze několika kilometrů od mého bydliště, přesto jsem ji poprvé navštívil až během terénního šetření a byl jsem mile překvapen tímto prostředím. Vždy jsem aleje kolem cest vnímal jako samozřejmost a nijak nepřemýšlel nad jejich významem. Až teď při jejich zkoumání jsem si uvědomil jejich kouzlo a došlo mi, jak prázdná by zdejší krajina bez nich byla.

7 SUMMARY

This bachelor thesis charts and describes the most significant avenues in territory of the Municipality with Extended Authority Přerov. Major part of this area is covered with wide flats which predestined good conditions for out planting avenues. There are 14 important avenues in this area plus two avenues which are located on borders with Municipalities with Extended Authority Olomouc and Lipník nad Bečvou. The main text is completed with maps, photographs and tables with important data.

During field investigation I found mainly two types of avenue. The old avenues mostly located in cities are composed of oak trees, lime trees and maples. The second group is out planted with apple trees and pear trees, rarely also plum trees. Those avenue were out planted in 60`s and 70`s in era of communism. Almost all avenues need a lot of care. The old ones need bigger interventions including cutting down of trees in disaster status. Despite the efforts of out planting new avenues, I can't resist of feeling that old ones are forgotten and nobody cares of them.

During field investigation it was needed to extract information from the village's representatives. Sadly there are almost no complete data about these avenues. Opposite situation was in case of avenue in castle's park in village Přestavlky. There are all documents at the disposal at municipal office including the castle's history, trees health condition report and project of solution. Village's representatives are trying to restore the castle and the avenue, but there isn't enough money. This locality is situated about five kilometers from my house, but I have never been there since I needed to do the investigation for this bachelor's work. I was really surprised with atmosphere of this place. I always perceived avenues around roads as obviosity and didn't think about their value. Now I realized their beauty and how empty would local area be without them.

8 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Tištěná literatura:

Sborník referátů Zachování alejí jako typického prvku české krajiny, ARNIKA 2010

Velička P.: Jak jsme k alejím přišli a jak o ně dnes přicházíme

Létal A.: Mapování alejí v Olomouckém kraji

Gelová M.: Zámecký park Přestavlky – historie a současnost, 2007

Vodseďálková J.: Návrh ochranných opatření v lipové aleji zámeckého parku v obci Přestavlky, UNISAD PLUS s.r.o. 2003

Kubeša P.: Odborný posudek na lípy rostoucí v aleji v zámeckém parku v Přestavlkách , 2007

Internetové zdroje:

<http://www.nadacepartnerstvi.cz/stromzivota/kaceni-aleji>

<http://arnika.org/aleje>

<http://prerov-zpravy.nejlepsi-adresa.cz/clanky/V-obci-Radkovy-na-Prerovsku-vyrostla-alej-200-adoptovanych-stromu-4479>

<http://www.pmo.cz/2010/informace-o-%E2%80%99Erybarske-aleji%E2%80%9C-v-prerove-2/>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č.1 – Metodika zjišťování informací

Příloha č.2 – Základní informace o vybraných alejích v ORP Přerov

Volná příloha č.3 – fotodokumentace vybraných alejí v ORP Přerov

Příloha č.1

Detailní popis metodiky zjišťovaných informací o stromořadí

Obecné informace

1) Kraj

2) ORP

Název ORP (obec s rozšířenou působností). Stačí zjistit na stránkách <http://portal.gov.cz>, nebo zapnout vrstvu ORP.

3) Katastrální území

Stejně jako ORP, nebo <http://nahlizenidokn.cuzk.cz/Mapa.aspx?typ=CR&id=0>, nebo použijte WMS katastrální mapy v ArcGIS.

4) Parcelní číslo

V aplikaci ArcMAP pokud není WMS katastrální mapa (Add data, GIS Servers, Add WMS server a do položky URL zkopírujte: <http://wms.cuzk.cz/wms.asp>. Zobrazí se vymezení parcel s parcelními čísly. Vrstva definiční body zobrazuje parcelní čísla v lepší čitelnosti než rastrový originál. Pro lepší čitelnost je možné zapnout inverzní verzi. Parcelních čísel bude pravděpodobně velké množství, oddělujte je čárkou.

5) Vlastník parcely

Zjištění vlastníka v aplikaci ČÚZK <http://nahlizenidokn.cuzk.cz/>,
<http://nahlizenidokn.cuzk.cz/VyberParcelu.aspx>

stačí zadávat zjištěná parcelní čísla. Zkratky psát podle níže uvedeného klíče. Nejčastěji se bude jednat o kombinace.

Zkratky vlastníka parcely

a – armáda

n – nezjištěn, neznámý

o – obecní

s – soukromý

st – státní

c- církevní

Kombinace psát s pomlčkou, první písmeno kombinace uvádět podle pořadí abecedy aby se nemusely objevovat stejné kombinace ale jinak psané: a-o; o-a, atd...(soukromý, státní: s-st; armáda, obecní: a-o)

6) Typ komunikace, objektu

Podle leteckého snímku, Základní mapy 1:25 000. Zkratky zadávejte podle kódu s tím, že pokud narazíte na něco nového doplníte nový kód (dáte mi vědět název). Identifikace typu komunikace někdy nejde přímo rozlišit z leteckého snímku. Upřesnění lze dořešit v terénu.

Klíč používaných kódů pro definici typu komunikace

1 – silnice I.třídy

2 – silnice II. třídy

3 – silnice III. třídy

ch – chodník (zpevněný – asfalt, dlažba)

lz – lesní cesta zpevněná

ln – lesní cesta nezpevněná

m – místní komunikace (asfaltová)

pz – polní cesta (polní cesta zpevněná)

pn – polní cesta nezpevněná (vyjeté koleje traktorem)

pc – parková cesta

p – pěšina (nezpevněná pro pěší, cyklo)

r – rybník

7) Číslo silnice

Lze využít online aplikaci Ředitelství silnic a dálnic ČR: <http://www.dopravniinfo.cz/>
Nebo vrstvu *úseky*. Ve této vrstvě jsou atributové informace o čísle (silnice) a třídě silnic (kod_tr_kom). Přes nástroj identifikace (i) vypíšete atributové informace. Bohužel je silniční síť generalizovaná, ale dá se podle ní přiřadit číslo konkrétní silnice. V normálním mapovém serveru <http://mapy.cz> nenajdete čísla všech silnic.

8) Typ ochrany

Některé aleje již mají statut ochrany. Většinou se jedná o zákon 114/92 sb. nebo místní vyhlášky apod. Zákonem chráněné kategorie jsou VKP (významný krajinný prvek), alej může mít i památné stromy. Některé stromy nebo historické aleje mají statut kulturní památky. Další varianty lze aktualizovat. Některé aleje leží i v plošně vymezených chráněných oblastech (NP, CHKO, NPR, NPP, PR, PP)

Klíč pro definici kódu

VKP – významný krajinný prvek

PS – památný strom

KP – kulturní památka

9) Souřadnice (x,y)

Budou se zadávat dva body (začátek a konec aleje). Souřadnice lze odečíst buď z mapového serveru, nebo v terénu pomocí GPS.

10) Výskyt na mapě

Výskyt na mapě je řešen formou výběru ano/ne. Určuje se pouze existence aleje na mapách. Pro dané potřeby lze využít zdroj: <http://oldmaps.geolab.cz>, <http://archivnimapy.cuzk.cz> a také přímé WMS spojení na vybrané mapy (CENIA, Janitor). Pro zajímavost je uvedena i Mullerova mapa (aleje zde zakresloval sporadicky).

Přehled mapových podkladů

Základní mapa 1:25 000, mapy I., II. a III. vojenského mapování, Müllerova mapa, stabilní katastr (aleje zaznamenány jen někde)

Informace o stromořadí

11) Typ aleje: Zaklenutá / otevřená. Tj. koruny řad stromů nad cestou srostlé, nebo jako např. u topolových alejí (pyramidální topoly, příp. duby) otevřené.

12) Počet řad stromů: U některých zahradních a krajinářských koncepcí je možné vidět i více řad. V některých případech můžeme zahrnout i stromořadí (pouze 1 řada). U stromořadí tedy neexistuje rozpon.

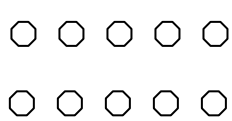
Zaklenutá alej.

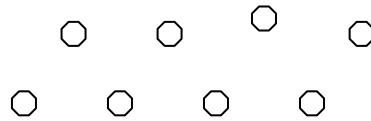
Otevřená alej nezaklenutá.

13) Způsob výsadby (stromů v řadách): protilehlá / střídavá (*Quincunx*)

Uvedený parametr vychází ze způsobu výsadby a pozici stromů v aleji (viz. demonstrační obrázek).

Výsadba protilehlá / pravidelná

Výsadba střídavá / *Quincunx*

14) Délka stromořadí

Délka stromořadí je parametr, který se dá určit z mapy (leteckého snímku). V případě ideálních podmínek lze ověřit v terénu pomocí laserového dálkoměru, který budete mít u sebe pro měření výšky stromů

15) Počet stromů

Počet stromů se dá také určit z leteckého snímku, ale v některých případech (zápoj), alej v lese nemusí být počet stromů identifikovatelný a bude se muset spočítat v terénu. Problémem může být i aktuálnost pořízení leteckých snímků. **Také vydělením délky aleje sponem x 2 zjistíme počet stromů, který by měl v aleji ideálně být.**

16) Rok výsadby: (přibližné určení, kroniky apod. nebo neurčen)

Uvedený parametr v daném případě zkusíme určit z dostupných zdrojů. V případě, že nelze určit relativní stáří a je stáří vyžadováno, můžeme využít dendrochronologické metody, to ale v daném případě nebude nutné. Stačí určení realitního stáří podle pramenů, které jsou k dispozici. V případě že ani tento údaj se nepodařilo zjistit uvést „**neurčen**“.

17) Skupina dřeviny: listnaté, jehličnaté, smíšené, ovocné, kombinace – ovocné listnaté, **pyramidální stromy (duby a topoly).**

Většina alejí byla vysazována s důrazem na harmonizaci a vytvoření jednotného tvaru. Výjimečně se jednalo o kombinace ale mohou se vyskytnout (dosadba apod.). Určení druhu nebo skupiny dřevin z leteckého snímku je obtížné. Uvedená položka bude specifikována až po terénním šetření

18) Převládající dřevina (více než 50%): druhové zařazení – podle klíče

Pro vazbu na následnou péči a spolupráci s odbornými institucemi je nutné používat *latinské názvy* a kompletní určení druhu. V případě že si nejste jistí, je nutné odebrat vzorky listů, větve s pupeny nebo kůry, květenství, nebo pořídit detailní fotodokumentaci (listu, květu, plodu, koncových větví s pupeny, kůry, habitu stromu) pro určení druhu v laboratoři.

19) Průměrná výška aleje

Údaj který lze řešit v terénu bez nutnosti měřit všechny stromy (porovnáme přímo nejnižší a nejvyšší, nebo převažující výšku). Nepočítáme dosadby jedinců (dosazený jeden nebo více stromů). V případě že byla řešena nová celá alej tak nový údaj. Spíše hodnotím původní formu tj. zachovalé stromy.

20) Minimální výška aleje

Údaj, který se bude zjišťovat v terénu. Lze použít kartografický postup pomocí měřítka (viz. obrázek), nebo využít technických prostředků (laserový dálkoměr s výškoměrem). Nepočítáme dosadby jedinců (dosazený jeden nebo více stromů). V případě že byla řešena nová celá alej tak nový údaj. Spíše hodnotím původní formu tj. zachovalé stromy.

21) Maximální výška aleje

Postup viz. bod 19.

22) Spon (s)

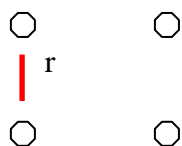
Sponem je vzdálenost jednotlivých stromů od sebe. Může se také jednat o plochu, kterou zabírá jednotlivý strom (koruna). Spony vyjadřují hustotu a způsob uspořádání výsadby. V daném případě řešíme orientačně střed kmene. Aleje v krajině nejsou většinou zachovalé ze 100%. Bereme pro měření nejpravidelnější část (dva stromy). Zvolím si tedy vzorek, který reprezentuje zachovalou část a tedy i alej jak byla původně koncipována.

23) Rozpon (rozteč) (r)

Rozpon v daném případě vyjadřuje vzdálenost řad stromů od sebe (viz. obrázek)

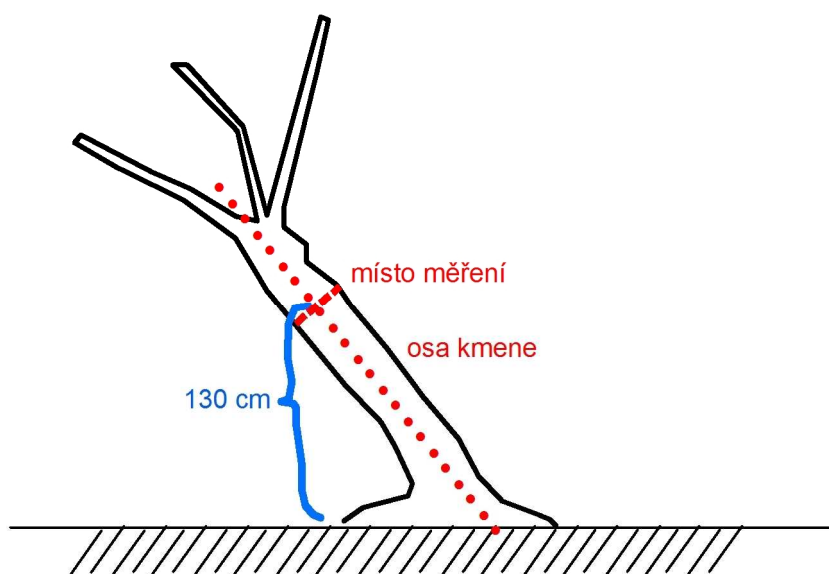

24) Průměr v prsní výšce nejsilnějšího stromu

Dendrometrický parametr který se zjišťuje změřením průměru kmene ve výšce 130 cm. Profesionální taxátoři v lese používají průměrku. V našem případě budeme měřit obvod kmene s tím, že průměr lze odvodit z rovnice $o = 2 \cdot \pi \cdot r$

Průběh měření v případě nakloněného stromu

25) Průměrná vzdálenost od krajnice

Údaj který lze odvodit v terénu. Ukazuje na vzdálenost řad aleje od okraje komunikace. Může se lišit u obou řad. Pokud tomu tak je skutečnost uveďte do poznámky.

26) Min. vzdálenost od krajnice

Viz. 25

27) Max. vzdálenost od krajnice

Viz. 25

28) Zdravotní stav

Zdravotní stav stromů bude určován na základě platné metodiky pro klasifikaci zdravotního stavu stromů. Spíše se bude o charakteristiku obecnou za celou alej s tím že budou poznámky o stavu vybraných stromů (např. stromy v aleji ve většině případů mají výborný stav – 0, dva stromy spadají do kategorie 5).

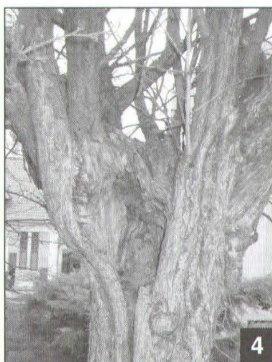
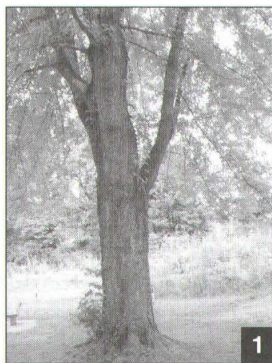
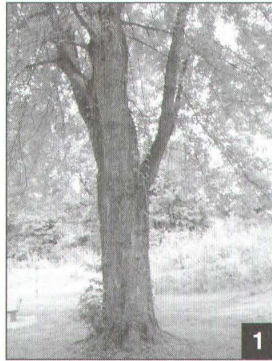
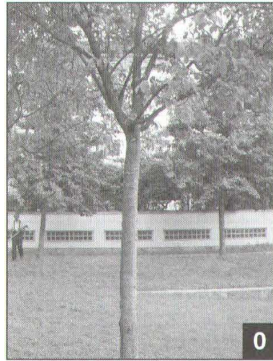
Stupnice hodnocení:

- 0 - výborný
- 1 - dobrý (defekty malého rozsahu)
- 2 - zhoršený (narušení zásadnějšího charakteru)

3 - výrazně zhoršený (velké množství defektů)

4 - silně nerušený

5 - havarijní (akutní riziko rozpadu)

29) Průběh aleje či stromořadí v terénu (rovina, svah, sedlo, hřbetnice, údolnice)

Tento údaj je patrný pouze v terénu a ukazuje na polohu aleje ve vztahu k reliéfu (viz. obrázek). V případě že nelze jednoznačně zařadit (alej je dlouhá a zasahuje do více kategorií), určíme převažující stav

Dominantní alej na hřbetnici.

Alej ve svahu dotváří ráz krajiny.

30) Účín v krajině; význam aleje pro krajinný charakter určující, dotvářející, nebo nevýrazný.

Parametr, který zohledňuje význam aleje ve vztahu k utváření krajinného rázu. V případě že se jedná o krajinu intenzivně zemědělsky využívanou, kde alej představuje jediný vegetační fragment, má dominantní, tedy určující význam. Když se jedná o dotváření krajiny například propojení lesních komplexů mezi sebou nebo alej v zámecké zahradě, parku, oboře lze účín klasifikovat jako dotvářející.

Jediná dominantní, určující alej v otevřeném prostoru.

Alej dotvářející ráz krajiny v systému cest a mezí.

31) Fotodokumentace

Během terénního šetření bude pořizovaná dokumentace, která je nedílnou a nezbytnou součástí informačních materiálů o aleji. Pro potřeby shromažďování informací v elektronické podobě bude z fotodokumentace připraven 1 dokument (soubor ve formátu html, nebo jiném *.rtf, *.doc), kde budou zobrazeny všechny pořizované fotografie nebo dobové snímky. Díky

omezení velikosti se bude jednat o zmenšeniny originálních fotografií, které budou archivovány v původní velikosti (důležitost zachování EXIF metadat)

32) Popis: Charakteristika, popisné informace získané při terénním mapování nebo z literárních zdrojů – kroniky, obecní tisk, atd.)

Slovní popis doprovodných informací zjištěných o aleji terénním šetřením, kontaktem s historiky nebo zjištěným z literatury. Text se bude týkat spíše záznamu vzniku a vývoje aleje včetně zhodnocení současného stavu

33) Poznámky: Doplnkové informace týkající se problémů nebo specifík které nebyly součástí předchozí charakteristiky

Uvedený bod se týká zejména popisu problémů, které jsou patrné z terénního šetření, doplnění informací o kontaktních osobách nebo jiných informací, které se dotýkají aleje (budoucí stavba silnice apod.). Pro další udržování databáze alejí, ověření údajů nebo pro potřeby budoucí spolupráce (dosadba, management ochrany) je nutné vybrat kontakt na osobu, která má nejvíce informací, nebo je kompetentní v poskytování informací. Kromě jména je důležité uvést kontaktní údaje a adresu pro případnou budoucí spolupráci.

(poskytovatel informací – kronikář, starosta, vlastník)

Fotodokumentace: Je nutno zachytit začátek aleje, konec aleje (brány), průhled, reprezentativní interiér aleje 1 a 2 strana, boční a diagonální pohledy, pokud budou podmínky i panoramata se zachycením celé aleje a jejího průběhu v terénu (nejlépe z vyvýšeného místa v okolí). Dokumentace zdravotní stav – vybraní reprezentativní jedinci, dokumentace výšková (osoba, nebo měřítko) – podle něj se dá odvodit výška stromů i mimo terén. Snímkování každé aleje by bylo dobré ve všech ročních obdobích.

Východní a západní brána (vstupy) lipové aleje, reprezentativní průhled a interiér.

Panorama průběhu kaštanové aleje (dotvářející ráz historické, hospodářsky komponované krajiny) terénem.

Příloha č.2

Základní informace o vybraných alejích v ORP Přerov

V této příloze jsou prezentovány tabulky obsahující výsledky měření prováděných v terénu. Dále obsahují data získaná z katastrálních map ČUZK.

Tab.1. Základní informace o Rybářské aleji Přerov – Nábřeží Dr. E. Beneše

Název	Nábřeží Dr. E. Beneše
Kraj :	Olomoucký
ORP:	Přerov
Katastrální území:	Přerov
Parcelní číslo:	3786/3 5007/1
Vlastník parcely:	Statutární město Přerov
Typ komunikace:	chodník zpevněný
Číslo silnice:	-
Typ ochrany:	-
Souřadnice:	49°27'12.232"N, 17°26'31.154"E aut.zastávka u Most u Legií 49°27'19.737"N, 17°26'39.228"E k Mostu Míru
Výskyt na mapě:	Ne
Typ aleje:	zaklenutá
Počet řad stromů:	2
Způsob výsadby:	střídavá/ protilehlá
Délka stromořadí:	288 m
Počet stromů:	85
Rok výsadby:	1912-1913
Skupina dřeviny	listnaté
Převládající dřevina:	javor
Průměrná výška:	25 m / dosadba 7 m
Minimální výška:	20 m / dosadba 4 m
Maximální výška:	32 m
Spon:	5,5 m
Rozpon:	5 m
Nejv. průměr ve 130cm:	1,1 m
Prům. vzdál. od krajnice:	Dosadba 1,5 m, původní 1 m
Min. vzdál. Od krajnice:	0,7 m
Max. vzdál. Od krajnice:	2,1 m
Zdravotní stav:	2-zhoršený
Průběh aleje:	rovina
Význam aleje:	dotvářející

Tab.2. Základní informace o Rybářské aleji Přerov – Nábřeží U Tenisu

Název	Nábřeží U Rybníka
Kraj :	Olomoucký
ORP:	Přerov
Katastrální území:	Přerov
Parcelní číslo:	2637/2 2637/4
Vlastník parcely:	Česká Republika
Typ komunikace:	chodník zpevněný
Číslo silnice:	-
Typ ochrany:	-
Souřadnice:	49°27'21.961"N, 17°27'23.617"E U Rybníka
	49°27'27.656"N, 17°27'56.953"E Tenisové hřiště
Výskyt na mapě:	Ne
Typ aleje:	zaklenutá
Počet řad stromů:	2
Způsob výsadby:	střídavá
Délka stromořadí:	700 m
Počet stromů:	121
Rok výsadby:	1912-1913
Skupina dřeviny	listnaté
Převládající dřevina:	javor mléč, javor klen, javor kanadský
Průměrná výška:	25 m
Minimální výška:	20 m
Maximální výška:	14 m
Spon:	7 m
Rozpon:	5,5 m
Nejv. průměr ve 130cm:	0,8 m
Prům. vzdál. od krajnice:	1 m
Min. vzdál. Od krajnice:	0 m
Max. vzdál. Od krajnice:	1,3 m
Zdravotní stav:	3-výrazně zhoršený
Průběh aleje:	rovina
Význam aleje:	dotvářející

Tab.3. Základní informace o aleji v ulici U Tenisu, Přerov

Název	U Tenisu - Základní škola U Tenisu
Kraj :	Olomoucký
ORP:	Přerov
Katastrální území:	Přerov
Parcelní číslo:	2680/1 2680/21
Vlastník parcely:	Statutární město Přerov
Typ komunikace:	Místní komunikace
Číslo silnice:	-
Typ ochrany:	-
Souřadnice:	49°27'24.426"N, 17°27'53.5"E U tenisu
	49°27'16.762"N, 17°27'47.278"E k řížovatka U tenisu - Vsadsko
Výskyt na mapě:	Ne
Typ aleje:	zaklenutá
Počet řad stromů:	2
Způsob výsadby:	střídavá/ protilehlá
Délka stromořadí:	320 m
Počet stromů:	93
Rok výsadby:	1980
Skupina dřeviny	listnaté
Převládající dřevina:	javor jasanolistý
Průměrná výška:	9 m
Minimální výška:	5 m
Maximální výška:	15 m
Spon:	5 m
Rozpon:	10 m
Nejv. průměr ve 130cm:	0,4 m
Prům. vzdál. od krajnice:	1,2 m
Min. vzdál. Od krajnice:	1 m
Max. vzdál. Od krajnice:	1,3 m
Zdravotní stav:	0-výborný
Průběh aleje:	rovina
Význam aleje:	dotvářející

Tab.4. Základní informace o aleji na Třídě 17.listopadu, Přerov

Název	Tř. 17.listopadu
Kraj :	Olomoucký
ORP:	Přerov
Katastrální území:	Přerov
Parcelní číslo:	2883/1, 2883/28
Vlastník parcely:	Statutární město Přerov
Typ komunikace:	Silnice I. Třídy
Číslo silnice:	55-11
Typ ochrany:	
Souřadnice:	49°27'10.486"N, 17°27'26.806"E
	49°27'5.426"N, 17°27'43.12"E
Výskyt na mapě:	Ne
Typ aleje:	otevřená
Počet řad stromů:	2
Způsob výsadby:	střídavá
Délka stromořadí:	365 m
Počet stromů:	95
Rok výsadby:	1970
Skupina dřeviny	listnaté
Převládající dřevina:	Lípa
Průměrná výška:	12 m
Minimální výška:	15 m
Maximální výška:	8 m
Spon:	8 m
Rozpon:	26,8 m
Nejv. průměr ve 130cm:	0,5 m
Prům. vzdál. od krajnice:	6,2 m
Min. vzdál. Od krajnice:	3,2 m
Max. vzdál. Od krajnice:	8,5 m
Zdravotní stav:	1-dobry
Průběh aleje:	rovina
Význam aleje:	dotvářející

Tab.5. Základní informace o aleji na ulici Bří. Hovůrkových, Přerov

Název	Bří.Hovůrkových
Kraj :	Olomoucký
ORP:	Přerov
Katastrální území:	Přerov
Parcelní číslo:	5307/84, 85, 87,88,341, 342, 344, 349, 351, 5307/449, 451, 453
Vlastník parcely:	5307/84, 85, 341, 342, 344 Statutární město Přerov; 5307/87, 88 Česká republika 5307/349, 351 8 soukromých vlastníků 5307/449 Sláma Jiří, Přerov; 5307/451 Jánišová A., Zlín / Polívková D., Pavlovice u Přerova; 5307/453 Kozáková M.,Přerov / Rochovanský V., Přerov
Typ komunikace:	silnice I.třídy
Číslo silnice:	55
Typ ochrany:	-
Souřadnice:	49°27'3.101"N, 17°27'44.345"E 49°26'52.05"N, 17°27'34.775"E
Výskyt na mapě:	Ne
Typ aleje:	Otevřená
Počet řad stromů:	4
Způsob výsadby:	Protilehlá
Délka stromořadí:	395 m
Počet stromů:	138
Rok výsadby:	1970
Skupina dřeviny	Listnaté
Převládající dřevina:	lípa srdčita, bříza
Průměrná výška:	12 m, 17 m
Minimální výška:	10 m
Maximální výška:	22 m
Spon:	
Rozpon:	16,7 m / 7 m
Nejv. průměr ve 130cm:	
Prům. vzdál. od krajnice:	
Min. vzdál. Od krajnice:	
Max. vzdál. Od	

krajnice:	
Zdravotní stav:	1-dobry
Průběh aleje:	Rovina
Význam aleje:	Dotvářející

Tab.6. Základní informace o aleji mezi obcemi Kokory a Žeravice

Název	Kokory-Žeravice
Kraj :	Olomoucký
ORP:	Přerov
Katastrální území:	Kokory
Parcelní číslo:	899/2, 900
Vlastník parcely:	Olomoucký kraj
Typ komunikace:	silnice III. Třídy
Číslo silnice:	4361
Typ ochrany:	-
Souřadnice:	49°29'36.448"N, 17°22'40.377"E konec obce Kokory
	49°29'30.389"N, 17°23'27.613"E lokalita "Nad Mlýnem " Žeravice
Výskyt na mapě:	Ne
Typ aleje:	otevřená
Počet řad stromů:	2
Způsob výsadby:	střídavá
Délka stromořadí:	1000 m
Počet stromů:	144
Rok výsadby:	1970
Skupina dřeviny	ovocné
Převládající dřevina:	hrušeň,jabloň
Průměrná výška:	8 m
Minimální výška:	5 m
Maximální výška:	10 m
Spon:	10 m
Rozpon:	11 m
Nejv. průměr ve 130cm:	0,4 m
Prům. vzdál. od krajnice:	3 m
Min. vzdál. Od krajnice:	2,4 m
Max. vzdál. Od krajnice:	4,1 m
Zdravotní stav:	2-zhoršený
Průběh aleje:	Svah / hřbetnice
Význam aleje:	určující

Tab.7. Základní informace o aleji mezi obcemi Radslavice a Tučín

Název	Radslavice-Tučín
Kraj :	Olomoucký
ORP:	Přerov
Katastrální území:	Radslavice, Tučín
Parcelní číslo:	Radslavice 937/1, ?937/2?, 937/3 Tučín 1393
Vlastník parcely:	Obec Radslavice, Olomoucký kraj
Typ komunikace:	silnice III. třídy
Číslo silnice:	43414
Typ ochrany:	-
Souřadnice:	49°28'26.618"N, 17°30'49.017"E k řížovatka silnic 434 a 43414 v obci Radslavice
	49°27'28.729"N, 17°31'3.046"E k řížovatka silnic 43414 a 43714 u obce Tučín
Výskyt na mapě:	ne
Typ aleje:	otevřená
Počet řad stromů:	2
Způsob výsadby:	střídavá
Délka stromořadí:	2020 m
Počet stromů:	318
Rok výsadby:	1970
Skupina dřeviny	ovocné
Převládající dřevina:	hrušeň
Průměrná výška:	10 m
Minimální výška:	8 m
Maximální výška:	14 m
Spon:	4 m (1.úsek v délce cca 150 m), 10 m
Rozpon:	11 m - 12,5m
Nejv. průměr ve 130cm:	0,4 m
Prům. vzdál. od krajnice:	3 m
Min. vzdál. Od krajnice:	2,8 m
Max. vzdál. Od krajnice:	5,1 m
Zdravotní stav:	2-zhoršený
Průběh aleje:	svah
Význam aleje:	určující

Tab.8. Základní informace o aleji Přestavlky – Dobřčice

Název	Přestavlky - Dobřčice
Kraj :	Olomoucký
ORP:	Přerov
Katastrální území:	Přestavlky
Parcelní číslo:	323 ?
Vlastník parcely:	Olomoucký kraj
Typ komunikace:	silnice III. Třídy
Číslo silnice:	4901
Typ ochrany:	-
Souřadnice:	49°23'30.236"N, 17°28'36.88"E -okraj obce Přestavlky 49°23'53.971"N, 17°28'5.299"E - k řížovatka silnic 4901 a 4902-směr Dobřčice
Výskyt na mapě:	ne
Typ aleje:	otevřená
Počet řad stromů:	2
Způsob výsadby:	střídavá
Délka stromořadí:	970 m
Počet stromů:	146
Rok výsadby:	1930 - 1950
Skupina dřeviny	ovocné
Převládající dřevina:	hrušeň
Průměrná výška:	8,5 m
Minimální výška:	5 m
Maximální výška:	11 m (topoly 28 m)
Spon:	9 m
Rozpon:	11,5 m
Nejv. průměr ve 130cm:	0,76 m
Prům. vzdál. od krajnice:	3 m
Min. vzdál. Od krajnice:	2,4 m
Max. vzdál. Od krajnice:	4,2 m
Zdravotní stav:	1- dobrý
Průběh aleje:	svah
Význam aleje:	určující

Tab.9. Základní údaje o aleji v zámeckém parku v obci Přestavlky

Název	Přestavlky- zámek
Kraj :	Olomoucký
ORP:	Přerov
Katastrální území:	Přestavlky
Parcelní číslo:	26/1, 26/2, 26/3
Vlastník parcely:	Obec Přestavlky
Typ komunikace:	parková cesta
Číslo silnice:	-
Typ ochrany:	-
Souřadnice:	49°23'22.419"N, 17°28'44.946"E -po čátek u brány 49°23'24.13"N, 17°28'51.259"E - strana u zámku
Výskyt na mapě:	
Typ aleje:	zaklenutá
Počet řad stromů:	2
Způsob výsadby:	protilehlá
Délka stromořadí:	140 m
Počet stromů:	26
Rok výsadby:	1800 - současnost
Skupina dřeviny	listnaté
Převládající dřevina:	lípa srdčitá, lípa velkolistá
Průměrná výška:	25 m
Minimální výška:	4 m
Maximální výška:	28 m
Spon:	9 m
Rozpon:	6,5 m
Nejv. průměr ve 130cm:	1,32 m
Prům. vzdál. od krajnice:	1 m
Min. vzdál. Od krajnice:	0,7 m
Max. vzdál. Od krajnice:	3,2 m
Zdravotní stav:	4 - silně narušený
Průběh aleje:	rovina
Význam aleje:	dotvářející

Tab.10. Základní informace o aleji u rybníka Kolečko

Název	Tovačov - rybník Kolečko
Kraj :	Olomoucký
ORP:	Přerov
Katastrální území:	Tovačov
Parcelní číslo:	2992, 1765/1, 1765/2
Vlastník parcely:	Česká Republika
Typ komunikace:	pěšina zpevněná
Číslo silnice:	-
Typ ochrany:	?
Souřadnice:	49°25'34.212"N, 17°17'42.672"E
	49°25'46.902"N, 17°17'46.219"E
Výskyt na mapě:	ne
Typ aleje:	zaklenutá
Počet řad stromů:	2
Způsob výsadby:	nelze určit
Délka stromořadí:	635m
Počet stromů:	140
Rok výsadby:	neurčeno
Skupina dřeviny	listnaté
Převládající dřevina:	dub zimní
Průměrná výška:	18 m
Minimální výška:	10 m
Maximální výška:	25 m
Spon:	7,5m
Rozpon:	5m
Nejv. průměr ve 130cm:	2m
Prům. vzdál. od krajnice:	0,7m
Min. vzdál. Od krajnice:	0
Max. vzdál. Od krajnice:	2m
Zdravotní stav:	4 - silně narušený
Průběh aleje:	rovina
Význam aleje:	dotvářející

Tab.11. Základní informace o dubové aleji v Tovačově

Název	Tovačov - dubová alej ke Hradeckému rybníku
Kraj :	Olomoucký
ORP:	Přerov
Katastrální území:	Tovačov
Parcelní číslo:	2992 , 2995, 1764/2, 1765/1, 1765/2, 1763, 1760/1
Vlastník parcely:	Česká Republika
Typ komunikace:	pěšina zpevněná
Číslo silnice:	-
Typ ochrany:	?
Souřadnice:	49°25'37.486"N, 17°17'35.179"E po čátek pěšiny u parkoviště Penzionu Klárka
	49°26'6.429"N, 17°17'45.468"E cyklostezka u hráze H radeckého rybníka
Výskyt na mapě:	ne
Typ aleje:	zaklenutá
Počet řad stromů:	4 (místy 5)
Způsob výsadby:	nepravidelný
Délka stromořadí:	985 m
Počet stromů:	cca 273 stromů většího vzrůstu
Rok výsadby:	neurčeno
Skupina dřeviny	listnaté
Převládající dřevina:	dub zimní
Průměrná výška:	20 m
Minimální výška:	15 m
Maximální výška:	30 m
Spon:	8 m, velmi nepravidelný
Rozpon:	6 - 8,8 m
Nejv. průměr ve 130cm:	2,1 m
Prům. vzdál. od krajnice:	1 m
Min. vzdál. Od krajnice:	0
Max. vzdál. Od krajnice:	1,9 m
Zdravotní stav:	4 - silně narušený
Průběh aleje:	rovina
Význam aleje:	dotvářející

Tab.12. základní informace o aleji „Špalír“ v Kojetíně

Název	Kojetín - Nad Oborou- "Špalír"
Kraj :	Olomoucký
ORP:	Přerov
Katastrální území:	Kojetín
Parcelní číslo:	5689, 4434/1, 4440, 4441, 4442, 4448/1
Vlastník parcely:	Fond Dr. Leopolda Prečana arcibiskupa olomouckého
Typ komunikace:	polní cesta zpevněná
Číslo silnice:	-
Typ ochrany:	-
Souřadnice:	49°21'39.341"N, 17°18'24.538"E
	49°22'7.753"N, 17°18'20.859"E
Výskyt na mapě:	ne
Typ aleje:	zaklenutá
Počet řad stromů:	2 až 3
Způsob výsadby:	střídavá
Délka stromořadí:	950 m
Počet stromů:	220
Rok výsadby:	nezjištěno
Skupina dřeviny	listnaté
Převládající dřevina:	topol
Průměrná výška:	20 m
Minimální výška:	14 m
Maximální výška:	25 m
Spon:	8,5 m
Rozpon:	9 m -11 m
Nejv. průměr ve 130cm:	1,36 m
Prům. vzdál. od krajnice:	2,5 m
Min. vzdál. Od krajnice:	1,4 m
Max. vzdál. Od krajnice:	8,5 m
Zdravotní stav:	2 - zhoršený
Průběh aleje:	rovina
Význam aleje:	určující

Tab.13. Základní informace o aleji mezi obcemi Dřevohostice a Radkovy

Název	Dřevohostice - Radkovy
Kraj :	Olomoucký
ORP:	Přerov
Katastrální území:	Dřevohostice, Radkovy
Parcelní číslo:	Dřevohostice 1409, Radkovy 272/1
Vlastník parcely:	Městys Dřevohostice, Olomoucký kraj
Typ komunikace:	silnice III.třídy
Číslo silnice:	43724-1
Typ ochrany:	-
Souřadnice:	49°25'40.803"N, 17°35'53.428"E konec obce D řevohostice 49°26'7.92"N, 17°36'46.186"E obec Radkovy
Výskyt na mapě:	ne
Typ aleje:	otevřená
Počet řad stromů:	2
Způsob výsadby:	střídavá
Délka stromořadí:	1390 m
Počet stromů:	220
Rok výsadby:	1956
Skupina dřeviny	ovocné
Převládající dřevina:	jabloň
Průměrná výška:	7 m
Minimální výška:	4 m
Maximální výška:	10 m
Spon:	9 m
Rozpon:	11 m
Nejv. průměr ve 130cm:	0,4 m
Prům. vzdál. od krajnice:	3 m
Min. vzdál. Od krajnice:	2,6 m
Max. vzdál. Od krajnice:	4,6 m
Zdravotní stav:	1 - dobrý
Průběh aleje:	svah
Význam aleje:	dotvářející

Tab.14. Základní informace o aleji Radkova Lhota – Lhotsko

Název	Radkova Lhota- Lhotsko
Kraj :	Olomoucký, Zlínský
ORP:	Přerov
Katastrální území:	Radkova Lhota, Blazice, Žákovice
Parcelní číslo:	Radkova Lhota 465, 197, 159, Blazice 596?, Žákovice 1393, 1364
Vlastník parcely:	Olomoucký kraj
Typ komunikace:	silnice III.třídy
Číslo silnice:	43724
Typ ochrany:	-
Souřadnice:	49°26'37.439"N, 17°37'21.283"E konec obce Radkova L. hota 49°27'30.327"N, 17°39'10.531"E k řížovatka silnic 43724 a 43811
Výskyt na mapě:	ne
Typ aleje:	otevřená
Počet řad stromů:	2
Způsob výsadby:	střídavá
Délka stromořadí:	2950m
Počet stromů:	311
Rok výsadby:	1970
Skupina dřeviny	ovocné
Převládající dřevina:	hrušeň
Průměrná výška:	9 m
Minimální výška:	5 m
Maximální výška:	12 m (2 topoly přes 30 m)
Spon:	16 m
Rozpon:	13 m
Nejv. průměr ve 130cm:	0,6 m
Prům. vzdál. od krajnice:	3,5 m
Min. vzdál. Od krajnice:	3 m
Max. vzdál. Od krajnice:	5,5 m
Zdravotní stav:	3 - zhoršený
Průběh aleje:	svah / hřbetnice
Význam aleje:	určující

Tab.15. Základní informace o aleji Žákovice – Horní Nětčice

Název	Žákovice - Horní Nětčice
Kraj :	Olomoucký
ORP:	Přerov, Lipník nad Bečvou
Katastrální území:	
Parcelní číslo:	Dolní Nětčice 607/1,2, 520/3,10,11,12,13,15,17,19,21,22,23,24 520/27,28,44,45,46,47,48, 515/1 Žákovice 1366, 1367, 1368, Horní Nětčice 1329 Žákovice 1366, 1367, 1368 Olomoucký kraj
Vlastník parcely:	Dolní Nětčice 520/12,13,27 Sobek R. Ing, Přerov Dolní Nětčice 520/15 Podešvová V., Podešva P., Hranice Dolní Nětčice 520/11,17,19,23,24 Richter D., Hranice Dolní Nětčice 520/28,22 Promak Morava s.r.o. Lipník n.B. Dolní Nětčice 520/10,25 Krutílek Pavel, Oprostovice Dolní Nětčice 607/1,2 Obec Dolní Nětčice Dolní Nětčice 520/3 Dohnálek František, Dolní Nětčice Dolní Nětčice 520/45 Zemědělské družstvo Záhoří Soběchleby Dolní Nětčice 520/46 Zapletal Jaromír Dolní Nětčice 520/47 Jančík Vlastimil Ing., Soběchleby Dolní Nětčice 520/48,44 Kolář D., Dolní Nětčice, Wolfová L., Hranice Dolní Nětčice 515/1 7 soukromých vlastníků Dolní Nětčice 512/10 Kudlík Antonín, Horní Nětčice Horní Nětčice 1329 Česká Republika
Typ komunikace:	silnice III.třídy
Číslo silnice:	43724
Typ ochrany:	-
Souřadnice:	49°27'34.216"N, 17°39'16.057"E k řížovatka silnic 43724 a 43811 u obce Žákovice 49°28'4.361"N, 17°40'43.41"E za čátek obce Horní Nětčice
Výskyt na mapě:	ano/ne
Typ aleje:	otevřená
Počet řad stromů:	2
Způsob výsadby:	střídavá
Délka stromořadí:	2050 m
Počet stromů:	347
Rok výsadby:	1970

Skupina dřeviny	ovocné
Převládající dřevina:	švestka
Průměrná výška:	8 m
Minimální výška:	6 m
Maximální výška:	11 m
Spon:	10,5 m
Rozpon:	12,5 m
Nejv. průměr ve 130cm:	0,4 m
Prům. vzdál. od krajnice:	3,5 m
Min. vzdál. Od krajnice:	3,2 m
Max. vzdál. Od krajnice:	4,5 m
Zdravotní stav:	1 - dobrý
Průběh aleje:	hřbetnice
Význam aleje:	určující

Tab.16. Základní informace o aleji Citov – Věřovany

Název	Citov- Věřovany
Kraj :	Olomoucký
ORP:	Přerov
Katastrální území:	Věřovany
Parcelní číslo:	1230
Vlastník parcely:	Olomoucký kraj
Typ komunikace:	silnice III.třídy
Číslo silnice:	43515
Typ ochrany:	-
Souřadnice:	49°28'0.975"N, 17°19'5.508"E 49°27'57.386"N, 17°18'27.599"E
Výskyt na mapě:	ne
Typ aleje:	otevřená
Počet řad stromů:	2
Způsob výsadby:	střídavá
Délka stromořadí:	770 m
Počet stromů:	67
Rok výsadby:	
Skupina dřeviny	ovocné
Převládající dřevina:	hrušeň
Průměrná výška:	12m
Minimální výška:	9 m
Maximální výška:	14 m
Spon:	10 m

Rozpon:	8 m
Nejv. průměr ve 130cm:	0,5 m
Prům. vzdál. od krajnice:	1 m
Min. vzdál. Od krajnice:	0,8 m
Max. vzdál. Od krajnice:	1,1 m
Zdravotní stav:	1 - dobrý
Průběh aleje:	rovina
Význam aleje:	určující

